

Nepriklausoma Lietuva

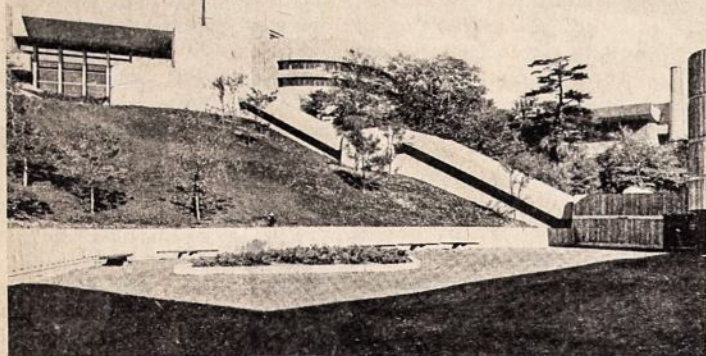
LITHUANIAN INDEPENDENCE • INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 21

1977 m. GEGUŽĖS – MAY 25 d.

CANADA – MONTREAL – (Established 1941)

SAVAITINIŲ IVYKIŲ APŽVALGA



Ontario Science Centre, Toronto mieste.

TORONTO MIESTAS PAVERŽĖ PIRMŲJĄ

Statistika rodo, kad praėjusių metų birželio 1 d. Kanadoje buvo 22.992.604 gyventojai.

Didžiausio miesto garbę iš Montrealo atėmė Toronto, pralenkęs mūsų miestą 616 žmonėmis.

QUEBEC'O ŽYDAI KOVOJA UŽ KALBOS TEISES

Kanados Žydų Kongresas išreiškė didelį susirūpinimą, kad Quebec'o žydams bus labai sunku palaikyti kontaktą su Š. Amerikos žydais, jei kalbos įstatymas Quebec'e bus patvirtintas. Kongreso pirmininkas G. Plant pareiškė kongrese, kad 120.000 Quebec'o žydų jau kalba arba išmokys prancūziškai. Bet jiems taip pat reikia anglų kalbos, kad galėtų išlikti daiktų pagrįdinto žydų gyvenimo šlaimo kontinente.

SPAUDA TAIP RAŠO:

St. Peterburg Times iš š. m. balandžio 13 d. praneša, kad Paryžiuje buvo susprogdinta bomba Prancūzų-Sovietų Rusijos Sustartintimo Dr.-jos patalpose ir knygyne. Sprogimo metu niekas nebuvo sužeistas. Anoniminiai telefonų policijai esą pranešta, kad ataka buvo įvykdyta Baltijos Kraštų išlaisvinimo Vėliavos Fronto.

SUDANAS NEBENORI SOVIETŲ

Sudanas išsiuntė visus 90 sovietų karinių ekspertus, kurie dirbo jų armijoje, namo.

Sovietų specialistai dirbo Sudane nuo 1970 m. Trims sovietų lėktuvais, su šeimomis, jie grįžo į savo kraštą. Sudano vyriausybė nutarė atsisakyti sovietų tarnautojų po to, kai pablogėjo santykiai tarp jų dviejų kraštų vyriausybų: buvo atidengtas planas nuversti prezidento Jaa-far vyriausybę praėjusių metų liepos mėnesį.

NETIKĖTAS PASITRAUKIMAS?

M. Podgorny trečiasis Sov. Sąjungos Politburo narys, 75 metų amžiaus iš vyriausybės pareigų pasitraukė. Prizėstis kol kas nenurodoma.

BENDRUOMENYBĖS

LIETUVIŲ TAUTODAILĖS INSTITUTO ĮSTEIGIMAS



Inteliatorių vardu, dail. Anastazija Tamošaitienė pakvietė eilę asmenų, vienu ar kitu būdu prisidedančių prie lietuvių dailės puoselėjimo, į steigiamąjį posėdį 1977 m. gegužės 14 d. Steigiamasis posėdis įvyko tam tikslui labai tinkamoje vietoje, būtent, dailininkų Tamošaitių sodyboje prie Kingston, Ont.

Dailininkai Tamošaitiai ir jų sodyba jau pripažinta lietuvių tautodailės institucija ir t. t. Patys dailininkai yra ilgamečiai lietuvių tautodailės tyrinėtojai ir kūrėjai, o jų sodyba yra tautodailės darbų rinkinių muziejus, kuris kiekvienam atsilankančiam padaro gilų įspūdį.

Atidarymo žodžiuose dailininkai Tamošaitiai nurodė daug motyvų, kodėl steigti Tautodailės Institutą. Susidomėjimas tautodailėmis yra nuolatinis. Jie patys gauna labai daug prašymų padėti rengti parodas, kursus ir t. t. Jie mėlai norėtų savo žinias ir patyrimą pasidalinti su kitais, kurie įsijungtų į tautodailės parodas.

Susirinkimas nutarė steigti Lietuvių Tautodailės Institutą ir išrinkti laikiną komitetą, kuris pasiskirstė pareigomis sekančiais: Anastazija Tamošaitienė – pirmininkė, Leopoldas Balsys – vice-pirmininkas, Vitalijus Matulaitis – vice-pirmininkas, Aldona Valtonienė – sekretorė, Irena Lukoševičienė, Kristina Makauskienė ir Juozas Danys – nariai.

Susirinkusieji apsvaistė ir priėmė statuto metmenis ir

pavedė laikinajam komitetui paruošti galutiną statuto projektą ir sušaukti visuotinę susirinkimą.

Steigiamajame posėdyje dalyvavo: Anastazija ir Antanas Tamošaitiai; Antanina Kuncevičienė, Irena Lukoševičienė, Kristina Makauskienė, Genė Montvilienė ir Danutė Staškevičienė/visos iš Montrealo/, Leonas ir Ieva Adomavičiai, Rimvydas Adomavičius, Leopoldas ir Sofija Balstai, Gražina Lapienė, Vitalijus Matulaitis, Juozas ir Birutė Mažeikiai ir Aldo – na Valtonienė/visi iš Toronto/ ir Juozas V. Danys iš Ottawos.

Eilę pakviestųjų asmenų, kurie iš JAV, negalėjo atvykti, bet atsiuntė savo pritarimą.

Tautodailė išsivystoje pasireiškia įvairiais būdais kaip tai audimu, mezgimu, tautiniais rūbais, kiaušinių marginimu, drožinėjimu ir t. t.

Instituto steigimas svetimame, nes tai galės būti centras informacijai, koordinacijai ir studijoms. Statuto metmenyse numatyta įtraukti visas tautodailės lietuviškas sritis, bet būsimą programą galima paskirstyti į šias sritis: tautodailės studijos, tautodailės darbų kūrimas ir tautodailės reprezentacija. Instituto nariais galės būti visi, kurie domisi ir remia lietuvišką tautodailę.

J. V. Danys

KANADOS LIETUVIŲ FONDAS

Išgalėjo gražus paprotys, prisiminti mirusių giminių, artimų draugų bei pažįstamų, įrašyti juos į Kanados Lietuvių Fondą.

Ponai Šiurnai įrašė į Fondo narius prieš tris metus laiveliu nelaimėje žuvusį Elvikį Joną. Nors jis su draugu turėjo gelbėjimosi priemones, tačiau šaltas pavasario vanduo juos sušaldė mirtinai.

Š. m. kovo 3 d. Hamiltone mirė Jono tėvas Antanas Elvikis. Jo sesuo Ona Šiurnienė pasirūpino abiejų artimųjų įamžinimui – įrašyti gretai vienas kito mūsų Fonde.

Žinomas veikėjas J. Builontis mirus, draugai, gimnės bei pažįstami sudėjo išpūdiną \$565 įnašą aukų formoje. Kiek ankščiau, Hamiltono Talka buvo įnešusi buvusiame jos pirmininkui pagerbti \$100. Dabar aukojo: po \$30 – E. Gudaitis, B. Jankevičienė, C. Mickūnas, P. Šimkus; po \$25 – S. Bubelienė, B. Kronas, A. Tėvelis; po \$20 – R. Bullontienė, P. ir T. Butaitis, J. Dubinskas, A. Šušas šapildžiusiais: Priskė Krakaitis; po \$15 – V. Pūlimas, S. Pulkys, J. Svitlas; po \$10 – E. Antanaitienė, Moterų Draugija, taipgi nuo P. Armonas, Z. Čekauskas, latvianų įnašų didintojai – p. p. A. Dronsavičius, L. ir D. Jokubaitis, J. Vitkūnas, p. Le-



Dr. K. Šidlauskas kalba apie liudijimą JAV Kongrese, spaudos konferencijos metu L. T. Namuose Chicagoje.

Nuotr. A. Plaušinska.

NAUJI NARIAI:

718. Agurkiai V. ir G.	\$ 200.00
719. Hamiltono Mergaičių Choras "Aidas".	100.00
720. Matulaitis V.	100.00
721. Elvikio Jono atmin.	100.00
722. Elvikio Antano atmin.	100.00
723. Šenferio Stasio atmin.	220.00
724. Toronto Lietuvių Jaunimo Ansamblio "Gintaras".	100.00
725. Andriulioniai Vincas ir Eleonora	300.00
727. Baltrušio Antano atmin.	100.00
728. Cerkas Vinco atmin.	460.00

[našų papildymai:

198. Karbūno Leono atmin.	iki \$ 500.00
272. L.L.K. Moterų Draugija Delhi skyrius.	500.00
430. Jokubilius Silvestras.	900.00
431. Jokubilius Elena.	900.00
75. D.L.K. Gedimino Šaulių Kuopa, Delhi.	300.00
354. Vitkūnas Jonas.	1400.00
107. North Sylva Ltd.	900.00
98. Priskėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas.	1000.00
326. Stankai Kazys ir Vanda.	125.00
717. Bulionio Jono atmin.	665.00
15. Lelis Petras.	800.00

Gutauskai, A. ir N. Gutauskaitės. North Sylva ir kiti. Fonkai, J. Kažemėkas, J. ir H. das reiškia padėką visiems. Kštyvickai, V. Leparskas, V. Vist, kurie pakeitė adresą: Morkūnas, J. Paukštys, M. sus, praneškite sekretoriui: Pūke, D. Pūke, J. Plepnyš, S. 28 The Palisades, Toronto, ir M. Raupėnai, E. Repčytė, Ont., M6S 2W8.

A. ir G. Repčaitai, Z. ir P. Sakalai, A. Šešelgienė, I. Varnas, H. Zetis, K. ir H. Žilvyčiai; po \$5 – H. Jefremow, E. Kairys, L. Skripukė, P. Vaitonis ir Z. Valnauskienė.

Geram Lietuvos sūnui Vincui Čerškui mirus, draugai, organizacijos, kaimeynai savo aukomis įrašė jo atminimą Lietuvių Fonde: prisidėjo su \$100 – Rodney Lietuvių Ūkininkų Klubas, \$50 – M. ir P. Jocius, po \$25 – Z. ir L. Morkus, R. Vilembrektas, KLB Rodney Ap-ės Valdyba, Dr. ir ponia Šepetys; po \$20 – J. Bersėnas, P. Kazūkionis, M. Kersevičius, V. Andriulionis, J. ir S. Paketūra, Z. ir P. Sakalai, J. Brazlauskas; po \$15 – J. Ignaitis, J. ir K. Valaitis; po \$10 – A. Kažemėkaitis, G. ir K. Gaputis, P. Krmauskienė; po \$5 – A. Grigas ir J. Aušrotas.

Toronto netekome mielo Šenferio Stasio. Jo draugai, vietoje gėlių, savo aukomis įrašė jį į Lietuvių Fondą. Aukų: \$30 – kun. P. Dylis su šeimais; \$20 – M. Šenferienė; \$15 – M. Ramanauskas, \$11 – V. Šeitis; po \$10 – A. ir D. Ila Grybat, anūka Vilis ir Soneta, S. Grizickas, A. Basalykas, S. Pusvaškis, H. ir V. Gumauskai; \$7 – A. ir J. Venslovačiai; po \$5 – Marta F. Jokūbylienė, V. Dalindienė, P. Jurkšaitis, M. Žaltauskas, M. Račys, J. Mantuška, P. Kirsutkas, J. Urbonas, J. Budreika, J. Žitarskas, A. Stankus, J. Murkūnas, P. Kuileišis, J. Dagys; po \$3 – E. Šaltmairienė; \$2 – Y.

Iš Montrealo M. Pakulienė įrašė savo mirusį brolių Bal-tušį Antaną atminimui. Jai dėkojame.

Labai malonu matyti mūsų jaunimo vienetų įstojustus Fondo narius – tai Aidas ir Gintaras. Visi džiaugiamės jų vadovais ir visu šimku; po \$25 – S. Bubelienė, B. Kronas, A. Tėvelis; po \$20 – R. Bullontienė, P. ir T. Butaitis, J. Dubinskas, A. Šušas šapildžiusiais: Priskė Krakaitis; po \$15 – V. Pūlimas, S. Pulkys, J. Svitlas; po \$10 – E. Antanaitienė, Moterų Draugija, taipgi nuo P. Armonas, Z. Čekauskas, latvianų įnašų didintojai – p. p. A. Dronsavičius, L. ir D. Jokubaitis, J. Vitkūnas, p. Le-

Šenferio Stasio. Jo draugai, vietoje gėlių, savo aukomis įrašė jį į Lietuvių Fondą. Aukų: \$30 – kun. P. Dylis su šeimais; \$20 – M. Šenferienė; \$15 – M. Ramanauskas, \$11 – V. Šeitis; po \$10 – A. ir D. Ila Grybat, anūka Vilis ir Soneta, S. Grizickas, A. Basalykas, S. Pusvaškis, H. ir V. Gumauskai; \$7 – A. ir J. Venslovačiai; po \$5 – Marta F. Jokūbylienė, V. Dalindienė, P. Jurkšaitis, M. Žaltauskas, M. Račys, J. Mantuška, P. Kirsutkas, J. Urbonas, J. Budreika, J. Žitarskas, A. Stankus, J. Murkūnas, P. Kuileišis, J. Dagys; po \$3 – E. Šaltmairienė; \$2 – Y.

Iš Montrealo M. Pakulienė įrašė savo mirusį brolių Bal-tušį Antaną atminimui. Jai dėkojame.

Labai malonu matyti mūsų jaunimo vienetų įstojustus Fondo narius – tai Aidas ir Gintaras. Visi džiaugiamės jų vadovais ir visu šimku; po \$25 – S. Bubelienė, B. Kronas, A. Tėvelis; po \$20 – R. Bullontienė, P. ir T. Butaitis, J. Dubinskas, A. Šušas šapildžiusiais: Priskė Krakaitis; po \$15 – V. Pūlimas, S. Pulkys, J. Svitlas; po \$10 – E. Antanaitienė, Moterų Draugija, taipgi nuo P. Armonas, Z. Čekauskas, latvianų įnašų didintojai – p. p. A. Dronsavičius, L. ir D. Jokubaitis, J. Vitkūnas, p. Le-

Šenferio Stasio. Jo draugai, vietoje gėlių, savo aukomis įrašė jį į Lietuvių Fondą. Aukų: \$30 – kun. P. Dylis su šeimais; \$20 – M. Šenferienė; \$15 – M. Ramanauskas, \$11 – V. Šeitis; po \$10 – A. ir D. Ila Grybat, anūka Vilis ir Soneta, S. Grizickas, A. Basalykas, S. Pusvaškis, H. ir V. Gumauskai; \$7 – A. ir J. Venslovačiai; po \$5 – Marta F. Jokūbylienė, V. Dalindienė, P. Jurkšaitis, M. Žaltauskas, M. Račys, J. Mantuška, P. Kirsutkas, J. Urbonas, J. Budreika, J. Žitarskas, A. Stankus, J. Murkūnas, P. Kuileišis, J. Dagys; po \$3 – E. Šaltmairienė; \$2 – Y.

Iš Montrealo M. Pakulienė įrašė savo mirusį brolių Bal-tušį Antaną atminimui. Jai dėkojame.

Labai malonu matyti mūsų jaunimo vienetų įstojustus Fondo narius – tai Aidas ir Gintaras. Visi džiaugiamės jų vadovais ir visu šimku; po \$25 – S. Bubelienė, B. Kronas, A. Tėvelis; po \$20 – R. Bullontienė, P. ir T. Butaitis, J. Dubinskas, A. Šušas šapildžiusiais: Priskė Krakaitis; po \$15 – V. Pūlimas, S. Pulkys, J. Svitlas; po \$10 – E. Antanaitienė, Moterų Draugija, taipgi nuo P. Armonas, Z. Čekauskas, latvianų įnašų didintojai – p. p. A. Dronsavičius, L. ir D. Jokubaitis, J. Vitkūnas, p. Le-

Šenferio Stasio. Jo draugai, vietoje gėlių, savo aukomis įrašė jį į Lietuvių Fondą. Aukų: \$30 – kun. P. Dylis su šeimais; \$20 – M. Šenferienė; \$15 – M. Ramanauskas, \$11 – V. Šeitis; po \$10 – A. ir D. Ila Grybat, anūka Vilis ir Soneta, S. Grizickas, A. Basalykas, S. Pusvaškis, H. ir V. Gumauskai; \$7 – A. ir J. Venslovačiai; po \$5 – Marta F. Jokūbylienė, V. Dalindienė, P. Jurkšaitis, M. Žaltauskas, M. Račys, J. Mantuška, P. Kirsutkas, J. Urbonas, J. Budreika, J. Žitarskas, A. Stankus, J. Murkūnas, P. Kuileišis, J. Dagys; po \$3 – E. Šaltmairienė; \$2 – Y.

Iš Montrealo M. Pakulienė įrašė savo mirusį brolių Bal-tušį Antaną atminimui. Jai dėkojame.

Labai malonu matyti mūsų jaunimo vienetų įstojustus Fondo narius – tai Aidas ir Gintaras. Visi džiaugiamės jų vadovais ir visu šimku; po \$25 – S. Bubelienė, B. Kronas, A. Tėvelis; po \$20 – R. Bullontienė, P. ir T. Butaitis, J. Dubinskas, A. Šušas šapildžiusiais: Priskė Krakaitis; po \$15 – V. Pūlimas, S. Pulkys, J. Svitlas; po \$10 – E. Antanaitienė, Moterų Draugija, taipgi nuo P. Armonas, Z. Čekauskas, latvianų įnašų didintojai – p. p. A. Dronsavičius, L. ir D. Jokubaitis, J. Vitkūnas, p. Le-

Šenferio Stasio. Jo draugai, vietoje gėlių, savo aukomis įrašė jį į Lietuvių Fondą. Aukų: \$30 – kun. P. Dylis su šeimais; \$20 – M. Šenferienė; \$15 – M. Ramanauskas, \$11 – V. Šeitis; po \$10 – A. ir D. Ila Grybat, anūka Vilis ir Soneta, S. Grizickas, A. Basalykas, S. Pusvaškis, H. ir V. Gumauskai; \$7 – A. ir J. Venslovačiai; po \$5 – Marta F. Jokūbylienė, V. Dalindienė, P. Jurkšaitis, M. Žaltauskas, M. Račys, J. Mantuška, P. Kirsutkas, J. Urbonas, J. Budreika, J. Žitarskas, A. Stankus, J. Murkūnas, P. Kuileišis, J. Dagys; po \$3 – E. Šaltmairienė; \$2 – Y.

LAIKRAŠTIS LAUKIA JŪSŲ!

NL Bendrovės Valdyba yra nutarusi laikraštį siųsti tik už \$5.00 pirmaisiais po užsisakymo metais, t. y. naujiems skaitytojams.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS - NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS SPAUDOS BENDROVĖ

Second Class Mail Registration No. 1952. Return postage guaranteed. Postage paid at Lachine, Quebec. Published by The Independent Lithuania Publishing Company at 7722 George Street, LaSalle H8P 1C4, Quebec, Canada.

Metinė prenumerata Kanadoje - \$9.50, visur kitur - \$10.00.
Remėjo prenumerata nuo \$15.00. Adreso pakeitimas 25 c. Atskiras numeris 25 c.
Adm. ir redaktorius F. Pr. Paukštaitis
Adresas: 7722 GEORGE STREET, LASALLE, QUE. H8P 1C4
Tel. (514) 366-6220

BENDRADARBIŲ IR KORESPONDENTŲ SPAUDINAMOS MINTYS NEBŪTINAI ATITINKA REDAKCIJOS NUOMONĘ. RANKRAŠČIAI TRUMPINAMI IR TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIŪRA. GRAŽINAMI TIK IŠ ANKSTO SUSITARUS. UŽ SKELBIMŲ TURINĮ REDAKCIJA IR LEIDYKLA NEATSAKO.

Daugiau dėmesio Tautos Fondui

Čia, Kanadoje, dažnai įvairiems visuomeniniams reikalams galima gauti pinigines paramas iš valdžios ar didžiųjų bendrovių bei korporacijų. Paskutiniu laiku, taip vadintams visuomeniniams projektams, prašius geros pašalpos, duoda loterijos - Wintario, Loto ar kt. Kultūriniams ar visuomeniniams parengimams ir lietuviai kartais gauna virš milijono paramos. Bet organizacijos ar sambūriai taip pat savo uždaviniams vykdyti dažnai renka aukas ir pavienių asmenų tarpe.

Tačiau, kai bandoma rinkti aukų Tautos Fondui, nesustaukiama visuotinio prietarimo net savųjų tarpe. Mūsų apylinkėse daugumoje Tautos Fondui aukų rinkimas išskyla nors kartą į metus, švenčiant Nepriklausomybės atstatymo sukaktį, per Vasario 16 minėjimus.

Žiūrint iš Nepriklausomybės taško ir dabar vėl stengiantis paglemžtą Nepriklausomybę atgauti, Tautos Fondas turėtų būti mūsų gyvenimui reikalingas. Surinktos lėšos juk skiriamos tik tėvynės vadavimo reikalams, tačiau surinkti aukų tiek, kiek būtina reikalinga, neįstengiamė, nes, atrodo, kad tautiečiuose lyg būtų atsiradęs nelauktas pasyvumas. Tą pasyvumą gal būtų galima šitaip nusakyti. Tė, kurie jau keltin metal Tautos Fondui aukas renka, patyrė, kad aukotojai, ypač per Vasario 16, daugumą sudaro mūsų senimas. Retesni aukotojai būna iš mūsų vidurinės kartos/dažnai ji geriausiai įsikūrusi/ ir dar retesni aukotojai iš jaunimo tarpo.

Kodėl aukų gauname mažiau iš vidurinės kartos? Bandžiau pa tyrinėti. Štai man asmeniškai vienas vidurinės kartos tautietis, kuris, ne kaip kiti, visai gražiai reiškinasi lietuviškoje veikloje, atviraai pasakė: politiniams reikalams neaukoju. Paklaustas kodėl, atsakė, kad politika ne mums išsivylams. Kaip geram pažįstamam atviraai nurodžiau, kad jis klysta taip manydamas. Juk politiniams reikalams aukas respektuoja net Kanados valdžia, nes gana didelių nuosimėčius iš tų aukų atleidžia nuo visiems privalomo pajamų mokesčio. Bet mums lietuviams aukos Tautos Fondui yra daug daugiau negu politika. Tai surinktos gera valia lėšos, kurios mums padeda spręsti šekspyriską "būti ar nebūti" klausimą. Šamontingas lietuvis negali būti tam abejingas.

PANORAMA

VIDURINIŲ RYTŲ PROBLEMOMIS

Labai sunkiai yra išspręstas šios problemos. Kas rėmė sukūrimą naujos Izraelio valstybės? Nagi pasaulio galingieji. Po pirmojo pasaulinio karo Palestinos mandata turėjo Anglija ir didelė gyventojų dauguma buvo arabai. Jei Anglija nebūtų pagelbėjusi Izraeliui įsikurti, tai tokios valstybės šandien ir nebūtų. Bet tai dar ne viskas. Per Juodosios Jūros uostus iš Sovietų Sąjungos plaukė laivai su žydais ir su ginklais, aišku, su pritarimu "tėvelio" Stalino. G. prezidentas Ruzveltas irgi neabejojo pritarė visoms JAV turtingų žydų stonistų pastangoms atkurti grynai žydų valstybę, kuri gyvavo netoli prieš 2000 metų.

Bet tai dar tragiškai ne viskas. Buvo atimtas turtas ir išvairyti į dykumas apie tris milijonai Palestinos arabų, kurie vėliau vegetavo, įsikūrę dažniausiai palapinėse. Suprantama, kad ne tik Palestinos tremtiniai arabai, bet ir kitos arabų gentys bei jų valstybės degė kerštu ir pakartotinai kartavo, dažniausiai nesėkmingai, su naujai įsikūrusiu, bet netikėtai stipriai apsiginklavusiu Izraeliu. Su neabejotinai žiauriai nusikraustais, iš Palestinos ištremitais arabais, Izraelis nenori nei kalbėti neva todėl, kad jie iš desperacijos vartoja kerštingo teroro veiksmus. Ar Izraelis bent pagalvoja apie atlyginimą už jų nusavintą turtą? Bet kur tau. Beati possidentes - taigi laimingai valdantieji. Ir rask tu kur, nuskurdintas arabe, tetsybė.

Ar nepanašiai elgėsi ir vokiečiai, kurie antro pasaulinio karo eigoje, įkūrė Ostlandą, o žemės nuosavybei tvarkyti įsteigė Landbewirtschaftung Gesellschaft Ostland m.b.H. Kuomet rudenį 1940 metais įvykus Pienocentruo visuotiniam susirinkimui, nuvykome delegatais pas komisarą Rentelą Kaune ir kuomet vienas iš delegatų žilagalvis ūkininkas Povyltas aiškino jam, kad mes visi norime atkurti savo valstybę, tai Rentelno vertėjas Puodžius "išaiškino" Rentelui priešingai. Esą lietuviai ūkininkai nenori ir nesiekia nepriklausomybės. Tuomet aš užprotestavau, sakydama Rentelui, kad Puodžius iškreipė Povyltaus kalbą.

Dar ryškesnis pavyszdys įvyko pas Panevėžio Bezierks-bauernführerį. Pas jį

aš kreipiausi, kad man grąžintų mano valdytą, bet komunistų konfiskuotą dvaro centrą prie Biržų. Vieną sykį šis pasakė: "Ne mes tau ūkį atėmėme, nes mes tau jį ir grąžinsime". O antrą sykį taip pasakė: "Ne tam mes kartaujame, kad grąžintume ūkius". Tai reiškia, kad jei tavo ūkis buvo komunistų nusavintas, tai mes jį atėmėme iš jų, kaip karo grobį. O tuo tarpu vokiečių valdyti ir Sovietų nusavinti dvarai buvo grąžinami. Ar ne ta pati logika, kaip su palestiniečiais? Taigi, tai yra alkanas vilko link avinėlio logika.

Žydai užgrobė palestiniečių turtą ir žemes ir apie savystoviją palestiniečių valstybę, kad ir grąžinant vėliau iš arabų atimtą Jordano upės vakarinį plotą, nenori nei kalbėti. Izraelis žino, kad sukūrus tokia palestiniečių tremtinų valstybę, ši pareikalautų atlyginimo už nusavintą turtą. Todėl žydai delsia, kaip įmanoma, palaikydami tokį nei karo, nei taikos stovį su arabais ir vengia galutinę derybę, kad stabilizuotų taiką.

Ar gal kas manytų, kad vokiečiai būtų geriau pastelgę su "Verfluchte Zemaitei", kaip jie lietuvius apšaukdamavo, jei jie būtų laimėję antro pasaulinio karo. Būtų įvykusi visai panaši procedūra su mumis, kaip įvyko su tais palestiniečiais. Dar nebaigus karo, jau buvo išvystytas vokiečių Herrenvolko milžiniško apetito planas jų užimtoje srityje. Tai ką jau bekalbėti, jei kare jie būtų tapę nugalėtojai. Ar nebūtų mūsų per amžius skriaudžiama ir naikinama tauta, atsidurusi palestiniečių tremtinų pavidale kur nors toli į rytus apie Volgą, ar jos įtaką, kaip kad išdiedieji vokiečiai netyčiomis prasitardavo.

Ir būk tu, žmogus, toks gudrus ir išsprendęs taisyklai silpnų ir neskaitlingų tautų problemas, taigi ir Vidurinių Rytų problema, jei pasaulis tik žaidžia gražiais laisvės, lygybės ir brolybės demokratiškais lozungais, o tikrąją beato daitrą žiauriai prievertauja, skriausdamas silpnąsias tautas bei valstybes. Tetsybės čionai nerasi, jei, nebent, kaip sakydavo mums mažieji, kad ta tetsybė, tai esąs toks neišpasakytai gražus paukštis ir jį pagauti tegalima, jei nebent pavyktų jam ant uodegos užberti... druskos saują...

J. Valtūnas

BRAZINSKŲ ATSIŠAUKIMAS



Algirdas ir Pranas BRAZINSKAI Nuotrauka A. Gustaičio

Nuo pat pirmosios mūsų sėkmingo pasiveržimo pro geležinę uždangą dienos Sovietų Rusija dėjo visas pastangas mus apšmeižti, atgauti ir sunaikinti, tuo geriausiai įrodyma mūsų žygio reikšmę. Sovietų Sąjungos didžiulį politinį, ekonominį ir diplomatinį spaudimą bei jos agentų intrigas ir plokles mes nuolat jautėme per šešerius metus Turkijoje, o taip pat kelionėje per Italiją į Venezuelą ir iš ten atvykus į Jungtines Amerikos Valstybes. Žinoma, mes visiškai neimame į galvą, į jėgų rusų KGB, išsigančius mūsų uždegančio pavyzdžio bei populiarumo Lietuvoje, varo įnirtingą propagandinę kampaniją prieš mus, pajungdama savo sovietiškus šmeižto organus, o taip pat Laisvės bei Vilnės veteranus ir "atviro žodžio mėnraščio" studentus...

Tačiau skaudžiausi smūgiai yra iš tos pusės, kur mažiausiai laukiama. Juk kas galėjo tikėtis, kad daugelio gerbiama lietuvė 1976 m. rugsėjo 16 d. išduos mūsų buvimo vietą imigracijos įstatymais ir džiaugsis tuo būdu uždariusi mus į Bostono bei Njujorko kalėjimus... Arba, kad kita lietuvaitė, kuria mes labiausiai pasitikėjome, š. m. vasario 7 d. su komunistų agentų įgaudinta mama slapta nuvyks į imigracijos įstatymų Bostone ir vienu plunksnos brūkštelėjimu užkirs mums "žalios kortelės" gavimą, kuris jau tebuvo tik kelių savaičių klausimas... Deja, taip įvyko.

Mūsų padėtis dabar yra labai sunki, nes imigracijos įstatyma neleisda mums dirbti ir grąžinti deportavimą į Lietuvą. Mes esame pastryžę geriau susideginti, negu būti deportuotiems į Sovietų imperiją.



medtjėlės, nepajėgtų suvaldinti šia proga tragišką veiklą, kaip kad Batsustis Birželis, ar ką nors panašaus, prisimintum tu tragiškų įvykių?

Vienas iš naujos išeitvos atstovų, estas, yra parašęs romaną "Kapal be Kryžių", pagerbiant kritusius partizanų nelygioje kovoje su Kremliu tironija.

Gi vienoje partizanų dainoje yra apdainuota lietuvė motina, besimeldžianti prie sūnaus-partizano kapo, vlenos pamiršęs pakraštyje. Ar koks nors lietuvis dailininkas nepajėgtų panašius valžius atkurti drobėje?

Panašūs paveikslai su atitinkamais įrašais, galėtų rasti vietą kokiame nors žymėjime lietuviškoje institucijoje ir primintų būsimoms kartoms Lietuvius ir kitų tautų tragišką praeitį.

T-tis
Hamilton, Ont.

Laimel, atsiranda ir nuosėdžių draugų iš lietuvių bei amerikiečių pusės. Štai senatorius Edward W. Brooke viešai pareiškė remias mūsų teisę pasilikti Amerikoje. O dabar kongresmanas Robert Dornan ir E. Derwinski Washingtono organizuoja lietuviams palankių kongresmanų grupę sustabdyti mūsų deportavimą Kremliaus budeliams. Kongresmanas Robert Dornan balandžio 21 d. laiške imigracijos direktoriui pabrėžė, kad jis, atjausdamas lietuvių tautos laisvės stekimą, padarys viską praversti tam tikrą įstatymą Kongrese dėl Brazinskių, o į jėgų reikės legaliai adoptuoti Algirdą.

Mūsų žygio šaknys glūdi 1940 m. birželio 15 d. Lietuvos okupacijos fakte, - tai supranta visi dorieji lietuviai ir mūsų draugai amerikiečiai. Tai suprato ir Turkijos patriotai. Sovietų Rusija brutalia karte jėga paverė Lietuvą ir štai jau virš 30 metų sistematiškai vykdo genocidinę lietuvių tautos naikintimo bei rusinimo politiką. Esant tokiai padėčiai lietuvių tauta turėtų tikėtis, bet ir pareigą ginti gavo tautinę gyvybę ir kovoti prieš rusiškus okupantus. Lietuvių laisvės kova, pagal laiko reikalavimus keisdama būdus bei priemones, tęsiasi nuo pat pirmos okupacijos dienos. Mūsų sėkmingas pasiveržimas lietuvių 1970 m. spalio 15 d. pro geležinę uždangą yra neišjungiama grandis toje ilgoje lietuvių tautos laisvės kovų grandinėje.

Mes nuoširdžiai dėkojame laisvo pasaulio lietuviams už didžiulę brolišką pagalbą mums Turkijoje ir Amerikoje. Mes norime likti laisvoje Amerikoje ir prasmingai prisidėti prie lietuvių išlaisvinimo, Lietuvos laisvinimo ir demokratijos gynimo pastangų, todėl prašome laisvuosius tautiečius ir toliau padėti mums kovoje prieš rusų okupantų kėslus.

Mes prašome lietuvių visuomenę, kiekvieną brolių bei sesė lietuvių nelikti abejingais čia pat vykstančiai aršiai kovai tarp laisvės ir vergijos, tarp gyvybės ir mirties jėgų. Kiekvienas Jūsų laiškas, auka bei malda šiuo reikalu bus turtumu tapas ir galutinę pergalės viršūnę kovoje prieš bendrąjį priešą-rusų imperiją.

Lietuvių tautos vieninga kova apsisprindys pergalę.

VIENYBĖ - GALYBĖ!

Lietuvos laisvės kovotojai
Pranas ir Algirdas Brazinskai

Ps. Mūsų adresas P. ir A. Brazinskai, P.O. Box 160, Maywood, CA. 90270 USA.

Lietuvių bičiulio adresas:
Mr. Robert K. Dornan, M.C., Congress of the United States, House of Representatives, Washington, D.C. 20515

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

IR GERAI, IR BLOGAI... nuomonės, laiskai, atgarsiai

BAISUSIS BIRŽELIS

Baisiųjų birželių tremimų dienos jau čia pat. Ta proga ir vėl mūsų valžduotėje atgimsta tie klaidūs valždai, kad nakties glūmoje pasigirstavo enkavedistų, rusų-barbarų būdesys ir ramiai miegančių žmonių duris. Gi iš miego pažadintus, mlegulstus, nleko nekaltus suaugusius ir mažyčius pasistūkdavo nuogas durtuvas ir įsakymas tuojau rengtis nežinomai kelionėn.

Vienas areštavo ir vežė iš namų, kiti negrįždavo iš darbavietų, dar kitus, lyg tuos

zuikčius, sugaudavo gatvėje ir t.t. Bet visų jų kello galas buvo šaltas Sibiras, o ten badas, sunkus darbas, ligos ir mirtis.

Gi išvengę Sibiro katorgos, mes pažadėjome visimlį jėgomis kovoti už Lietuvos laisvę ir šaukėmės dangaus keršto žmogui-žvėriui iš Rytų.

Taip pirmasis metalas kad tr paspausti įvairiuose Vakarų Europos lageriuose, mes sugebėjome viešai ir įvairiais būdais išreikšti savo protestą prieš Lietuvos okupantą. Bet išvykę užjūrus ir kiek žmoaiškiau

prastgyvenę, tą didelę mūsų tautos tragediją imame kaip tr primiršti.

Bet šie metalai yra ypatingi. Štats metalas daugumos tautų pavergėjas - Kremliaus imperializmas - Belgrade turės stoti ir tetsmą t.y. atskinti prieš žmogaus teisų gynėjus. Tad ir mūsų visų pareiga yra atitinkamai pastreikšti ir parodyti kitiems, kad mes savo brolių-seserų ir visai tautai padarytų skriaudų, nesame pamiršę.

Kaip tik štats metalas Toronto įvyks lietuvių teatrų festivalis. Ar koks nors valdintojų vienetas, vietoje ko-

Okultizmas — Ne visuotina pripažinta realybė

Rašo Jonas Buteiko

(Tęsia iš praėjusio numerio)

Norėčiau papasakoti dar vieną įdomų faktą. Vienas mano pažįstamas brazilietis patarė man nuieiti į "Kazą Karadati" / Mizeracor - dia Home/, kur taipgi gydo žmones "okultinės medicinos" pagalba ir visiškai velniškai. Ir svarbiausia, nesidomima ligonių vardais, pavardėmis, jų kilmimi, nei kur jie gyvena. "Kaza Karadati" randasi toli nuo centrinės miesto dalies, netoli nuo vienos autobusų sustojimo vietos. Aplink tą vietą, jau per du - tris kvartalus, yra užkūtos gatvės automaštinėmis, pradedant naujausia ir moderniausia amerikoniška mašina ir baigiant pirmąjį, aplaustu fordą. Mintos žmonių ejo viena kryptimi ir rikiavosi eilėmis vyrai ir moterys atskirai. Norėdamas pasitvarkyti, tariau arčiausiai stovėjusiai žmogui: "Atrodo, netrukus pradės lyti, o aš lietsargio nefurtu". Žodis po žodžio ir tarp mūsų užsimezgė pašnekesys ir aš jam tiesiai pasakiau: "Tiesą sakant, ko jūs čia stovite?". Tas nustebejęs pažvelgė į mane ir atsakė taip pat klausimu: "Argi tamsta nežina, kodėl pats čia tokioje ilgoje eilėje stovi?". Aš atsisakiau, kad čia atvykau pirmą kartą tik pasitvarkyti. Tada jis ramiai man paaiškino, kaip čia gydo. "Gydoma taip, kad jokie, brangiai kainuojantieji tyrimai, nereikalingi. Gydytojai už vizitą mokėti nereikalinga ir brangių vaistų pirkti nereikia. As stngau diabetu ir turėjau labai įkyrius reumatinius skausmus

ir visą tai išsilydžiau čia, visai velniškai ir visai gerai". Abejodamas pažvelgiau į jį, nes pats sergu diabetu ir žinau, jos tai yra neišgydoma liga.

"Netikite?" - nusišypsojo jis. "Čia gydo tokias ligas, kurtų gydytojai, neva dėl jų nepagydomumo, gydyti atsisako". Paklaustau, ar jo ligos nepasikartoja. Jis atsakė, kad niekada. "Tai kodėl gi tamsta čia vėl laukiate?".

Mano pašnekovas sustingęs. "Atsaku, kad dabar aš sveikas, bet kiekvieną kartą aplankęs šiuos namus, pasi-juntikažkaip smagiau, linksniau ir pasidaro geriau gyventi. Aš mažiau bėpyks-tu, bešėnėčiau namuose, į gyvenimą žiūriu optimistiškai, todėl aš čia dažnai grįžtu".

Pagalau priartėjo ir mūsų eilė. Mes įėjome į rūmus. Iš vėdus tie namai panašūs į fabriko pastatą: patalpa aukštomis sienomis, talpinanti apie 1000 žmonių, kairė pusė yra skirta... rims, o dešinė - vyrams. Į neaukštą tribūną buvo įlipę žmogus, kurio akys buvo linksmos ir veidas įdeges saulėje. Jis kalbėjo per mikrofoną, ką kiekvienas pamokslininkas pasako - apie Dievą, apie pragatštingą žmonių gobšumą, apie reikalingą švartai ir kuklatai moralai gyventi, kad žmogus reikla už savo artimą aukotis ir reikalui esant teikti artimui pagalbą. Baigęs savo prakalbą, jis paprašė visų tris kartus pakelti rankas aukščiau ir giliai atsidusti /įkvėpti/, paskui, pakėlus veidą, kai kurį laiką taip at-

visa burna pabūti. Vyrškis, laikydamas rankoje didelį altuminių blūdą, saujomis iš jo dalino rožių ir kitokių gėlių žiedų lapelius. Daugumas žmonių gėles laikė rankose. Gėlėmis buvo nustatytas pjedestalas, ant kurio stovėjo kalbėtojo tribūna. Aple-tą tribūną buvo susisplėjęs nemažas žmonių būrys, kurių tarpe buvo ir luošėji ant ratukų ar vėžimėluose. Į juos kažką kalbėjo žmogus žilais plaukais o po to ties jais rankomis darė kažkokius judesius ir ženklus. Viena rašas žmogus, vargšai kildamas kojas, prisitar-tino ir kartojo to žilo žmo-gaus žodžius, paskui pradėjo daryti tokius judesius /jie čia magnetiniai passais va-dinami/. Po to jam buvo liepta priltupiti ir keltis. Po kelių tokių priltupimų, tasai rašas šypsodamasis sugri-žo minton, jau kaip visiškai sveikas žmogus. Kas jam buvo, aš nežinau, bet savo akimis mačiau, kaip anksčiau jis vos paėjo, o po tos "terapijos" daugiau nebe-slabavo. Tai ir viskas.

Išoriniai viskas atrodo paprasta ir kasdieniška, jokio "triukšmo", jokio akis krįtantčio efekto. Visą tai tęsėsi apie valandą laiko ir, kai mes pro užpakalines duris įėjome, tai pro frontines duris vis ejo bajoris mintos žmonių. Toksai "gydomasis" kursas čia vyksta kartą per savaitę, trečiadieniais ir kas vakarą būna 4-5 pamai-nos. Žmonės sunėsa gėles ir lapelius, kuriuos dalina norintems, nes sakoma, kad tai yra nematoma gydomoji jėga "flutai". Du lapelius

reikia padėti į stiklinę su vandeniu ir kaip vaistus iš-gerti. As girdėjau žmogų su žilais plaukais sakant, kad tuose namuose garantuotai išgydoma: leukemija, stift-lis, tuberkulozė, širdies defektai, nevalsingumas, diabetas ir kitokios gydytojų vadinamos "neišgydomos li-gos".

Kas gi tai būtų? Nuo kul-tūros atsilikusių žmonių prietarų? Jeigu taip būtų, tai dešimtys tūkstan-čių žmonių nestovėtų gatvė-jė, laukdami išgydymo. Tur-tingi, žmonės atvykstantieji pūklausiai amerikoniškais automobiliais, lengvai ga-lėtų sumokėti honorarą pa-tiems brangiausiems gydy-tojams už jų gydymą ir ne-stovėtų eilėse šalta adprie-kusių ir nešvarių beturčių. Retška, ištikrųjų, žmonės pasveiksta dargi ir iš tokių ligų, kurias mokytoji esku-lapai atsako begagydyti.

Vienas rusas papasakojo man tokią istoriją. Jo žmona pradėjo blogai jaustis. Pa-kvietė gydytoją brazilą, ku-ris ligonę apžiūrėjęs pasa-kė, kad nedelsiant reikta operuoti ir iš pacienės kūno išimti kuklą ir sviedinio skeveldrą, kurios praėjusio karo metu pacientai buvo įstrigę. Bet ligonės širdis buvusi silpna, todėl gydytojas pats operuoti ne-siryžo, o patarė vežti kur-tai toli į kliniką. Tuo me-tu, kas tai ligonės vyrui pa-tarė parašyti Rio de Žaneiro spūrialistų centrui, pra-šant išgelbėti jo žmoną. Lašką nusiuntė, bet be jo-kio ligos aprašymo, be isto-

rijos, be jokios užuominos apie ligonio asmenį bei sa-vitą. Po savaitės sulauk-tas atsakymas su tiksliausia diagnoze, t.y. visai toki-a pat, kokią nustatė gydytojas, apžiūrėjęs ligonę. Niekas iš to centro pas ligonę atvykęs nebuvo ir ligonės niekas ne-apžiūrėjęs. Ligos diagnozė tiksliausiai buvo nustatyta okultiniu būdu. Laškie rei-kalauti, kad patį ligonę su-tiktų atlikti okultinę opera-

ciją ir patikėti jos teigiamai išvadai. Tokiu atveju spri-tistų centras pilnai garan-tavo operacijos pastekimą ir ligonės išgytimą. Išgr-dyst šias sąlygas, ligonė ka-tegoriškai atsisakė jas vykdyti, motyvuodama ne krūš-čionišku jos pagrindu /jos esme/, bet "tamstų jėgų pagalba" veikimą. Greitai po to ligonė mirė.

(Bus daugiau)

Susimastymo provokuojanti knyga



Kun. dr. F. Jucevičius

Atvertus kun. dr. F. Juce-vičiaus knygos pirmąjį pus-lapį ir išvydus titulą "Min-tis dialektinėje žaisme", nenoromis pastatė klaus-mą, kas gi mūsų epochoje dar duoda žmonėms drąsos ir ryžto rašyti. Kas gi kursto juose tą naują entu-ziazmą epochoje, kur tiek apatijos, vėl bandyti įmūryti naują akmenį į tas "kvailys-čių katedras", kaip mes ne-retai pavadiname mūsų lai-kų bibliotekas. Jose begalės knygų. Ir mūsų epocha jų nebeskaito: pakanka plgū ir skamblių sūkių /"slogans"/, kurie mus atpalaiduoja nuo gilesnio mąstymo. Mes bijo-me tos laisvės giliau susi-mąstyti, nes tai gali parei-kalauti iš mūsų kartais mums labai nepatogių gyve-nimo pakitimų. Mes susi-kūrėme protu ir materiali-nu gėrbūviu bazuojamą ci-vilizaciją ir šia laimės ilu-zija bandomė raminti savo surambėjusias sąžines.

Tačiau ypač jaunoji kara-lima išvelgti šios civilizaci-jos trapumą ir apgaulumą. Ji yra skaudžiai palesta ir jaučiasi šios civilizacijos apvilti. Modernus žmogus šioje civilizacijoje nestijau-čia laimingas. Šios epochos žmogus pasigenda "Prisikė-limo Naujienos". Ir tik ši Naujiena tegali pamaitinti šitų dienų, ypač jaunų žmonių stelas, kurios ištroškintos pilnesnio gyvenimo.

Man atrodo, kad knygos autorius šitų dienų proble-matiką giliai išvelgė, ir čia galime suvokti, kodėl jis ry-žosi praturtinti dar vienu tomu šią mūsų epochos "Kvailysčių Katedrą". Jis nori ir trokšta sugrąžinti modernų žmogų į jo paties vėdų, į save, į pasaulį.

Šioje knygoje autorius bando pristatyti filosofiją, kaip kritišką žmogaus, gyve-nimo ir viso pasaulio ap-mąstymą. "Susimastęs žmo-gus išvysta savo stelos gel-mes bei pasaulio ir gyvent-mo gelmes. O išvysti gel-mes - tai priartėti prie galu-tinės tikrovės, ir tuo pa-čiu, prie tiesos" / F.J. "Mintis" - įvadas/.

Kiek visa tai autoriui pa-vyko - tai jau kitas reikalas. Visumoje tai gražus įna-sas į mūsų lietuvių filosof-i-nę literatūrą.

Aš buvau paprašytas pa-brėžti keletą greitų eilučių, tik apie pristatymo vakarą, todėl nenorau čia kritiškės-nių pasakymų.

Jei kiekvienas iš mūsų paaugusime valandą, vieną minutę, gal tik vieną mo-mentą šios knygos pasvars-tymui ir gal dvasiniam atsi-galviniui, tikrai, autorius šią savo knygą laikus pas-tsekusla ir jausis atlygintas už įdėtą darbą ir širdį.

Šios knygos pristatymas įvyko š. m. gegužės mėn. 14 d

šv. Kazimiero parapijos sa-lėje, kur susirinko gausus knygos mylėtojų būrelis. Svečių tarpe matėme ir Auš-rnos Vartų parapijos kleboną Tėv. J. Kubilį.

Vakara atidaro Justas Ki-birkštis, pakviesdamas Vy-tautą Jonyną tarti žodį. Prelegentas šiltai ir poetiš-kaip peržvelgtas visas tris au-toriaus knygas. Stabtelėja prie jo asmens, bet, žinoma, kiek ilgiau sustoja prie pas-kutinosios knygos.

Prelegento pilnas tekstas pasirodys spaudoje, todėl aš čia pasidalinsiu tik keletu mintčių.

Palikdamas kritiškėsnį pasisakymą specialistams, V. Jonynas charakterizavo šią knygą kaip vykusį įvadą į filosofiją, išpuošta trumpa ir gražia kalba. Jis pabe-bi, kad autorius naudoja daug literatūros, bet visgi, be pa-vojaus tapti istorinių sente-nų rinkėju. Jis taip pat pa-sidžiaugta, kad šis veikalas tikrai užpildys lietuvių filo-sofinėje literatūroje didžią spragą. Palinki autorui, kad šis nebūtų jo paskutinis knyga.

Po prelegento paskaitos, žinoma, gražiu žodžiu padė-kojo pats autorius šio pris-tatymo ruošėjams ir visiems lietuviams už atsilankymą.

Žmogaus gyvenime, kalbė-jo autorius, yra trys svarbūs dalykai: noras būti, trošk-i-mas žinoti ir troškimas my-lėti. Troškimas būti žmo-gu yra toks didelis ir veržlus, kad žmogus atiduotų viską už tai. Troškimu mylėti - šia dovana yra apdo-vanoti labai nedaug žmonių. "Pažinti - žinoti - tai buvo ma-no gyvenime didžiausias troškimas. Šie visi dalykai padaro žmogaus gyvenimą laimingesniu" - baigė au-torius savo žodį.

Graži, jauki ir kultūrin-ga vakaro nuotaiką dar la-biau nuskaldino sol. G. Čap-kauskienė, padavinuodama ke-letą puikiai išpildytų kūrinių. Žinoma, po to sekė kavutė, ir be abejo, naujoji kun. dr. F. Jucevičiaus knyga buvo ap-laištyta skaidriu vynu.

O gražų ir su ypatingai mentišku skoniu tortų stalą puošė pavasariškos gėlės. Bravo rengėjoms ir rengė-jams.

Tostai su filosofiška iš-mintimi lejo iki vėlyvos valandos. Tai graži kultūrinė akimirka Montrealo lie-tuvų gyvenime.

Aš išstikėjęs, kad filoso-fai jau galanda kietus ir aš-trius ktrvius... todėl tik se-kančio pasimatymo spaudoje. Juozas Lukošūnas

FILMŲ PASAULYJE

★★★★★★
Algirdas Gustaitis

MR. BILLION

Taip, filmas sukaisti apie palkimą, vertą bilijonus dolerių. Italų kilmės ame-rikietis paliko mūžintiskas žmones gimnastui, papras-tam automechanikui Italijoje. Vyras gražus, linksmas, malonus ir tinka prie šir-džių ir visko. Tai ypatingai Europoje pagarsėjęs Italų kilmės blondinas, mėlynakis Terence Hill, patraukiantis kiekvieną pastrody-mu ekrane. Lengvas valdy-boje ir visai, atrodo, neval-dina.

Kad paveldėtų turtus, jis turi nustatyti laiku atvykti į San Francisko ir pastrašyti dokumentus. Bet jis nori vykti paprastai, ne taip, kaip pataria įgalotiniai. Na, ir jį pagrobta žmonės, kurie ne-nori jam perleisti tų turtų. Vyksta įvairūs nuotykių ir, aišku, įsimais gražuolė mergina. Netikėtumai seka vienas kitą. Neperdėti, ga-limi, nors ir keisti, nes esančiam toliau nuo didelių turtų, atrodo beveik pasa-kiški.

Pagalau yra pagrobama ir jo mergina. Vyksta ma-nai: jei jis noris vėžti mer-giną, turis atsisakyti turtų. Jis nuvyksta į Grand Canyon, kur atranda prie uolos pritrūstą merginą. Be-vaduojant ją, jis turi būti nušautas. Jis išsisaugo, iš-laisvina merginą ir pasle-kęs San Francisko dangorai-

žį, paskutinę minutę suspėja pastrašyti dokumentą.

Staiga viskas pasikeičia, mintos stoja jo garbei. Po-nas bilijonas yra galingas ir kas tokiam nusilenks?

Kam patinka lengvi nuoty-kių, yra įdomu žiūrėti. Re-tai kas eina į kino teatrą, kad sunkumus įgytų ar gautų filosofinių pynių. Šio filmo bežiūrėdamas, atsigausi ir porai valandų pamirši sle-giančius blogumus, jei tokių yra.



A billion dollar cross-country chase where the nice guys finish first for a change.

MR. BILLION

Terence Hill neatleidžia dėmesio per visą filmą. Ši filmą yra pagaminta 20th Century Fox. Vyr. prodiuse-ris yra Gabriel Katzka. Au-toriai - Ken Friedman ir Jonathan Kaplan.

Gamtinai neabejoja, kad ši filmą jiems atneš daugiau milijonų, negu ji kainavo ją statant. Patrauklįją mergi-ną vaidina Valerie Perrine. Patinguotai, nenorin-čio leisti pastrašyti doku-

mentus, rolę atleka Jackie Gleason, žinomas televiz-i-jos komikas, vis dar nega-lintis atsistiekti nuo televi-ziško "štampos". Tačiau savo puošnumu ir manierškumu, neapvilia publikos. Terence Hill nesurado stipraus iš-ettes taško visame filme. Jis žymiai geresnis buvo filme "My Name Is Nobody" su Henry Fonda. Tenai jis tviskėjo filmine jėga ir pa-trauklumu kiekviename savo judesyje.

KULTŪRINIS PUSLAPIS

Aleksandras Pakalntškis

Iš

Antanas VAIČIULAITIS

/Literatūros Metraščių DEVINTOJI PRADALGĖ/

"Ežerai, ežerėliai, ežerai!", dainuoja Uršulė, trauk - dama liną iš kuodelio. Atlaši, ji verpia, leisdama pro pirštus siūlą, lygų lygutėlį, be jokio spalio.

Darnos viso labo tie trys žodžiai, - daugiau jų ir nėra. Gretčiau tai ūkavimas, o ne daina, nes mergina ausies vi sal neturi. O vienok ją nutveria įkvėptimas, ir ji dar gar - stau šaukia, net motina lovoje pastremia ant alkūnų, klausosi ir paskui barasi:

- Gavėnta... Pagiedotum? Alyvų daržely rymo sūnus Dievo". O dabar klykauji, lyg pelėda.

Sučiūžena lovoje štaudai ir motušė vėl atgula. Jos pirštai toki išdžiūvę, lyg šelvitės. Nuo rudens liegsta ir menksta įtina, ir tik akys spinkso, lyg du žiburtukai.

Uršulė savo gimdėvy myli nežmoniška. Tuptinėja aplink, peni, patalus apkamšo, prisėdusi ant lovos krašto šnekina, ramunėlėmis pagirdo. Kaip pagalvoja, kad gal greitai ji visai užstimerks, dukra išbėga į kamara, apsi - kniaubia ant girnų ir verkia pasprindama, pasigalkščio - dama. Blijosi strūbauti iš visos gerklės, kad neišgirstų.

Nūn šokterta nuo verpstės, nupurto spaltus iš sterb - lės ir žiūri pro langą į snieguotus laukus.

-Mamyte, -sako ji, - vakar girdėjau vyturėlį. Sučiure - no ir vėl užlindo už grumsto. Kad nesusaltų... Kodėl šle - met taip ilgai neatelna pavasaris?

-Turėtų jau atšilti, - galvoja ligonė. Mergina pliaukštelė dainais. Ji atsiminė arklių lenk - tytės per ežerą.

-Tai lėkė Viktoro Lapūgo širmis, kaip žebenakštis. Ji svajoja: regl visus juodbėrtus, sarčtus, obuolmuštus ir net Juknos švį skeliant kanopomis ledą.

-Bet Viktorą ėmė ir pralenkė Šermukšnio rogės, -pri - mena iš lovos.

-Vistiek širmis buvo gražiausias. Ir sprandą taip len - kė... Net brizgliai apstputojo...

-Viktoras visą gavėntą neuželna. Nė bažnyčioj ne - matel?

-Kodėl klaus?

-Negi viena gyvensti, kai manęs jau nebus...

-Mamunėle, tu būsi... Tu visados būsi...

-Agota sakė, kad Motiejus Tiltikas į tave spoksojo...

Vyras su žeme.

Į tuos žodžius Uršulė paglostė sau per šlaunis. Ji vi - sados taip darydavo, pastijutus užklupta.

-Motiejus, Motiejus! - spygavo ji. Bala žino, ar tai juokais, ar iš piktumo.

-Na, o kas?

-Aš jo blijau.

-Dabar ir gana. Negi mažytė esi, jau dvidešimt metų, ir dar trys mėnesiai.

Pernai per šokius jis mane kertėje užspėdė ir ūsus prkišo - kaip šluotražius. Net pagaugais per nugarą man nusmelkė. Ir akys tokios juodos, kaip čigono. Paskui man žandą tris dienas perstėjo - va, čia.

Ir ji bakstelėjo pirštu, kur jau sopėjo nuo Motiejaus šerlų.

Mamytės balsas buvo orus, pagraudenantis:

-Sergėkis, vaikeli, vyrų. Žinau, jiems tik suėsti tave.

-Mano tėtušis nebuvo toksai...

Uršulės žodžiai nuskamba tyliai, pagarbiai ir su mel -

le.

Myli ji savo tėvelį netšpasakytai, po mšparų valan - das prasėdi prie kapo baržynė, besišnekėdama. O, kad ji atmintų tėtušio veidą! Į ką jis buvo panašus - Klemensą, Blažį, gal mokytoją? Sėdi ji ir galvoja apie tėtušio veidą, atsuktą po žemėmis į dukrą, ir jai tarpais dingojasi, kad anas veidas auga, pasidaro didelis kaip visas dangus, ir vistiek ji jo nežino. Tėvelis mirė per aną vokitmetį šilti - ne, kai Uršulė tebuvo vieni metai. Kad nors už rankutės būtų ją pavadėjęs...

-Mamyte, ar tėčio akys buvo mėlynos?

-Mėlynos, vaikeli, mėlynos. Kaip lino žiedas. Duok Die - ve, jam dangaus karalystę.

-Nė jokio paveiksluko nepaliko?

-Buvo vokiškam jo pase, tik žiurkės sugrauzė.

Uršulė atsidūsta, nuetna prie apšerkšnįusto lango ir vėl žiūri į laukus.

Tyliai, tik sau, ji atšuntuoja: "Ežerai, ežerėliai, eže - ral".

...

Sėdusi prie ratelio ji vėl verpia, ranką plačiat atmes - dama, smagiai mindama. Motina užsnūdo prieblandoje, ir jos akys - lyg juodos duobės.

Burzga ratelis, o Uršulė laužo galvą: etti ar netti pas Kleitvius. Atbrido žmogus iš anapus ežero per snie - gus ir taip prašė. Užgriūk nelaimet: sustuostė bernas Pi - jus su tarnaitė Ona ir pabėgo per pačias pventes. Lyg ty - čia, žmona dar koją nūkstelejo ir dabar šokuoja po trobą, kaip varlė.

Ligonėi brakstelėjus ant čiūžinto, Uršulė ranka sulat - kė ratą.

-Ar eisi? -paklausė mama.

Tur būt, ir ji, nubudusi, galvoja apie Kleitvius.

-Kad tavęs negaliu palikti.

-Agotėlė prižiūrės. Jei kas, per ežerą pašauks. Už - dirbtum skatką, o Aleksandras žadėjo ir skilandį pridėti.

Nubėgus sustark su Agotėle.

-Man vistiek po krūtine maudžia, kai tik pamanau, kad tu čia gulėsi viena.

Mama subruzdėjo kažkaip šviesiai:

-Žinau, aš dar nemirsiu. Ką tik sapnavau, kad einu į velyknaktį - ir net kaulų negalia.

Ir mamulikė plačiat nupasakojo savo sapną.

Taip sutvirtinta dvastoje, dukra nuėjo ir susitarė su teta Agota.

Štai jau penkta diena mergaitė pluša pas Kleitvius. O darbų marlos - ir virtuvėje puodus kilnok, ir duoną kep, ir kaulėms jovalą tempk, ir karves mūšk. Buvo užkopu - si į aukštą skilandžių pažiūrėti: karo kamline juodi - ir kad kvepta dūmais! Porą kartų buvo per ledą užbėgus pas motiną. Ji gulėjo kaip gulėjus ir su Agotėle kalbėjosi apie šventus daktus. Šeštą dieną šalčiai atleido, ir nuo stogų varvėjo vanduo.

Jaunojo namuose ruoša vestuvėms užsibaigė sekma - dienio vakarą. Viskas jau paskersta, išvirta ir iškepta, a - lus padarytas, kambariai išpuošti, pagrindinis įėjimas, kur jaunavedžiai bus sutikti, apvalniukuotas. Pirmadienio rytą padengė stalus.

Aple pietus atvyko muzikantai.

Muzikantai kteme grojo maršus. Sutevus troba jau buvo pilna žmonių. Šnekėjosi, šoko, į vienas kitą sveika - tą gėrė ir laukė jaunųjų. Kteme paaugliai nuolat budėjo, klausėsi. Lengva bus išgirsti atvažiuojant, nes vestuvi - ntikai su skambalais važiuoja.

Jaunavedžių pastitkti išstipylė į ktemą vist vestuvint - kat. Muzikantai grojo maršą. Aidėjo šūviai. Jaunuosius angtarpyje pastitko jaunojo tėvai, mažą stailę pastatę, ant kurio buvo padėta riekutė duonos, truputis druskos lėkštutėje ir du stiklukai degtinės. Jaunieji paėmė kiek - vienas po stikluka, nugėrė iš jų, tada atsilažė po kash duonos, pasūdė į druską ir suvalgė. Ir tik po to pastisvel - kino su tėvais irėjo į vidų. Po jų sekė vedliai.

Dabar svečiai dėjo ant stalų atstvežtas savo gėrybes. Ir jaunoji garbingajame stalo gale savąsias išdėliojo. Ir prasidėjo "parėdkos" pietūs" jaunojo namuose. Prasi - dėjo vaišės, prasidėjo linksmybės, trūkšmas ir dainos.

Muzikantai grojo, pailsėjo ir vėl grojo. Vėliau ir šokti pradėjo. Vieni tebevalgė ir tebegėrė, o kiti jau šoko.

Apyaušriu viskas nutiko. Artimi katmynai išvažinėjo namo, tolimesnieji rado vietos čia pat prigulti. Bet ir vėl neli gam. Jau aple dešimtą muzikantai groti pradeda, mie - gančius žadinti. Sukyla, prausiasi. Vėl grįžta išvažtavi - sleji. Vėl renkasi prie stalo, ir vėl įstipbuoja vestuvių trūkšmas. Visą vakarą, visą naktį užta namai.

Tą antradienį po pietų "kardavo piršlį". Neva kėstno - si karti ji jaunostos vedliai, nes, girdi, apgavęs, primela - vęs. Jie radę ne tai, kas žadėta buvo. Piršlys nuo tos bausmės išsipirkdavo bonka degtinės.

Trečiadienio rytą dar prieš aušrą, pradėjo skirsty - tis vestuvintikai. Išvažinėjo visi. Išvažtavo ir muzikan - tai. Liko tik kelti, tik gimnės iš toliau. Jie buvo paguldo - mi jau kaip reikiant, lovoje. Išsimiegojo ir po pietų at - skilė padėjo sudoroti vaišių likučius. Bet jau be trūkš - mo, jau ramiai pastisnekėdami, nors ir išgerdami "atsi - pagirtoji mu".

Trečiadienio vakarą temstant išvažtavo ir tie pasku - ttieji, ir vestuvės buvo pasibaigusios. Jaunieji liko vie - ni. Jaunoji dabar turėjo pradėti pirmuosius šeimininkės žingsnius dar neįprastuose jai namuose.

/pabatga/

JAUNAMARTĖS DALIA

Fragmentas

Visą dieną ir naktelę debesėliai sukos,

ir prisnigo, ir pripustė balto balto pūko.

Sukos vėjai, sukos varnos, kol ir jos ant galo,

Prisiglaudę nuogam berže, apsnigtos pabalo.

O kai mėnuo išsinerė pro žvaigždėtų pulką,

Visas miškas, visas kraštas deimantais uždulkio!

Taip ir mato mano akys kellonėlę didžią;

Ant eglės žaltūnėlės sidabrėlis žydžia.

Žydi žydi sidabrėlis ant žirgelių karčių,

Neša nuneša mums laimę ir jaunystę sparčiai.

PAŽINKIME PRAEITĮ!

MONGOLAI IR JU ORDOS

1255 metais mirė Batu. Paliko du sūnus. Jie bandė valdyti imperiją, bet nepavyko. Abu mirė. Jiems žuvus, valdžią paėmė Batu brolis Berke. Jis trgi daug karavo, bet be sekmės. Jo svarbiausias darbas, tačiau, įvedimas musulmonų tikybos savo imperijoje. Taip pat jis paba - gė statyti Saraj miestą, kuris tapo jo sostine. Jis išlat - kė vieningą imperiją ir jo valdymo laikotarpiu laikomas Kipchak žydėjimo laikotarpiu.

Jam mirus, vėl prasidėjo suirutė. Jo paliktas karo vadas Nogai pripažino naujus Khan'us, bet karškos val - džios jiems neatidavė. Įvyko du karai. Juos laimėjo Nogai, bet vėliau sukilo jo kariai rusai. Nogai bandė pa - bėgti, bet rusai jį sugavo. Jis prašė pasimatymo su Khan Toqtai, -bet rusai už bausmę nukirto jam galvą ir ją nunešė Toqtai. Šis supyko ir nubaudė savo keltu rusus šerlų.

Toqtai valdė pavyzdžiai. Jis mirė 1312 m. Jis išvi - jo Genuos ir Venetijos pirklis, kurie supirkinėjo mon - golų vaikus Egipto kartumenai. Jam mirus, musulmo - nai iludėjo jo netekę. Sostą perėmė Ozbeg. 1312 m. Su - kilo Tver miestas - Ozbeg pastuntė 50000 karių armiją į Maskvą ir įsakė numalšinti sukilėlius. Maskvos valdovai su džiaugsmu atliko tą pareigą, nes Tver laikė savo kon - kurentu. Jo valdymo metu pagerėjo santykiai su krikščio - niškais kraštais.

1340 m., mirus Ozbeg, sostą paveldėjo jo sūnus Toq - tamish. Netrukus prasidėjo varžybos dėl valdžios. Atsi - radi daugybė pretendentių į sostą. Kilo civilinis karas dėl sosto. Rusai tai matydami - sukilo. Jų armijos užėmė Sa - raj miestą, kuris buvo to meto sostinė, 1378 m. Tuo metu rusai nugalėjo mongolus ties Voza. Dar 1380 m rusų ar - mijos buvo laimėjusios mūšį prie Kulikovo - Dimitri Donskoi iš Maskvos vadovaujant. Šis mūšis labai svarbus, nes skatomas pirmu laimėjimu krikščioniai prieš maho - metus. Tačiau visa tai buvo laikina, nes greitai atėjo nau - jų jėgų iš Genghis-Khan'o imperijos ir atstatė senąją tvar -

ką. Toqtamish sužinojo, kad Kipchak Khanas sumuštas ir visai bejėgis karlauti. Tad nutarė nedelsdamas pulti Kip - chak imperiją, kol ji dar griuvėsiuose. Armijos sustitko ties Martupol. Toqtamish laimėjo mūšį ir tapo Kipchak Khanu. Jo valdos dabar stekė nuo Syr-Darya ligi Dnest - ro, ar Dunajaus. Mūšį laimėjęs, jis padidino armiją, nes visi Kipchak mongolai jam pasidavė. Paprašius rusų duotijam-Kipchak Khanui - duokles - šie atsisakė, tik džiaugėsi laimėjimu. Tada Toqtamish įžyglavo į Rusijos žemes. 1382 m. jis suėgino Maskvą ir nustaubė kitus ru - sų miestus. Atsiradęs ties Paltava, susidūrė su lie - tuviais. Laimėjęs visus mūšius, pastijuto, kad jau be - esąs pusės pasaulio valdovu, taip kaip Genghis - Khan' as kad buvo. Vienas jo priešas, Tamerlanas, jautėsi galingu ir nieko neblijančiu. Ta kryptimi pasuko savo jėgas ir protą.

1385-6 m. Toqtamish užpuolė Azarbedžaną ir užėmė Tobriz miestą. Tuo laiku Tamerlane buvo ten ir miestą prijungė prie savo imperijos; visai nepyko ir nekeršijo Toqtamish. O šis 1387 žyglavo užpulti Ta nerlaną jo sto - vykloj, visai nepasitraušęs karui. Tamerlanas, matyda - mas Toqtamish kelti tikslą: pasituntė avangardą sulaukyti žygluojančią armiją. Toqtamish jau džiaugėsi pergale, bet tuo tarpu Tamerlane pastuntė sustiprintus. Šie ji tr - išbadė. Jis paliko mūšio lauką, belatsvius ir sužestus ir pabėgo. Visus belatsvius Tamerlanas paleido ir aprūpino juos maistu ir sustisiekimo priemonėmis. Ši žestą visi Toqtamish patarėjai atskino, kad Tamerlanas laiko jį sa - vo sūnumi ir gali tsi dėl jo klaidų, bet Toqtamish atsi - kirsdavo, kad jo bijosi ir laikas jau pribrendęs atsiekti tikslą.

1387 m. Toqtamish nužyglavo į Tamerlane imperijos patį centrą. Užėmė Singakhį ir kitus miestus. Nualino kraštą iki Annu-Darya. Tamerlano sūnus bandė ginti sa - vo tėvynę. Jo armija liko sumušta, o jis pats spėjo pabė -

ti. Šis įvykis labai sujaudino Tamerlaną. 1388 grįžo į tė - vynę, bet Toqtamish pabėgo. Dar bandė sekti Toqtamish armiją, bet ji nesileido pagaunama. Tada jis grįžo prie Syr-Darya upės ir įsitrausė stovyklauti žiemą. O Toq - tamish rusiškai žvalgat - pasalomis užpuoldinėjo stovyklauto - jus. Tačiau Tamerlanas buvo kantrus ir laukė, pasitrausė ir nutarė pulti Toqtamish jo tėvynėje, jo stovykloje.

1391 m. Tamerlanas įžyglavo į Toqtamish teritoriją, o šis pastuntė ambasadorius dėl derybų, bet viskas buvo at - mesta. 1391 m. birželio 9 d. įvyko didelis mūšis ties Kur - byshev. Toqtamish pabėgo. Jos armija buvo susemta ir išžudyta. Tamerlanas iškėlė milžinišką puotą savo ka - riams. Jie puotavo 26 dienas. Tamerlanas nieko neperse - ktojo, nekeršijo, o grįžo į Trasonaną.

1393m. gegužės 9 d., Toqtamish kreipėsi pas Jogai - lą pagalbos. Tas sutartu laiku 1394 m. gegužės mėn., atėjo su armija. Tačiau per tą laiką Toqtamish jėgos jau vėl buvo išblaškytos, nebliko kuo gelbėti. Lenka grįžo - vleni nustvilę, kiti apsidžiaugę...

1395 m. Toqtamish atsidūrė Egipte. Barquq-Mamelu - ke davė jam pagalbą ir užpuolė Persiją. Bet persai savo jėgomis ištvijo egiptiečius. Galų gale tie visi ermyderiai įkrydė Tamerlanui. Jis sugrįžo su savo armija į Kipchak ir vėl susidūrė su Toqtamish armija ant Terek upės kran - to. Štame mūšyje pats Tamerlanas grūmėsi, kaip ir eili - nis karys. Toqtamish ir vėl pabėgo. Tamerlanas apvalė jo sostinę nuo aukso sidabro, kailių, perlų, brangenybų ir visa kito, kas žmogut tinkla. Pergalingai žyglavo jis į ligi Yeles miesto viršutiname Don aukštupuje. 1395 m. rug - pjūčio mėnesį grįžo į Tana Azovo pajūryje. Apsupę preky - bos centrus, visus krikščionis paėmė vergais. Jų tur - tą konfiskavo, o jų pastatus sunaikino. Nukeltavę į Kaukazą, sunaikino Alanu sostinę As-Asod. Iš ten grįžo prie Vol - gos, sunaikino Sarai Kipchak sostinę.

Kas atsitiko su Toqtamish? Jis iš Bulgarijos atsidūrė Lietuvoje. Vytautas ėmė jam organizuoti pagalbą. Bet jau buvo per vėlu. Kipchak imperijos soste įsigalėjo naujas valdovas Qutlugh. Jam pavyko vėl apjungti visas jėgas, esančias didžioje imperijoje. Jis su - stitkęs su Vytauto armija ties Vorkslas upe, sumušė rug - pjūčio 13 dieną. Toqtamish vėl pabėgo ir bandė prašyti vėl pagalbos iš Tamerlano. Bet jį pagavo 1406 m. Timur Qutlugh ir jį nužudė.

J. Ž.

REPRIKLUSOMA LIETUVA

Mirtis skina ne tik senus, bet ir jaunus... Ilgai sirgęs ir kovojęs su vėžiu ilga Eugenijus Krivackas pasirodo jaunystėje balandžio mėn. 17 d. tesulaukęs vos 19 metų, atsiskyrė iš šio pasaulio.

Visos jaunimo grupės, kurioms jis priklausė, arti mirties giminės ir tėval su jo seserimis, lūdi jo netekę.

Vos tik jį palaidojus, nepagydoma liga pakirto elekt. inž. J. Bankį, tesulaukusį 52 m. Jis buvo veiklus Marquette Parko Giminės para- ptoje, Šv. Vardo dr. jos pr- mininkas, kurį laiką dirbęs parapijos komitete ir ko- mentatoriaus pareigose, pri- klausė Kolumbus Vyčiams ir kitur.

Netrukus, balandžio 30 d. mirė LF Tarybos ir Valdy- bos narys, gen. šb. plk. An- tanas Reklaitis. Su juo atsi- sveikinta Petkaus koplyčioje. Pravedė plk. Dabulevičius, dabartinis Ramovės pr- m. as. Velionis A. Reklaitis nuo pat pirmų įsikūrimo dienų buvo jos CV sekretorius. LF var- du kalbėjo dr. Razma, Liet. Tautinės S-gos vardu pr- m. Švagžda, LN inž. Jurkūnas ir šeimos vardu kun. J. Borevi- čius.

Skausmo ir atsisakymo valandoje reiškiu savo še- mos vardu užuojautą.

Lietuvių Radio Forumas kuris buvo leidžiamas inž. A. M. Rudžiu, jau toliau ne- beveiks. Paskutinė progra- ma buvo gegužės 2 d. Stotis perėjo į kitą formatą ir jokių etninę programą joje dau- gliau neveiks. Lietuvių Fo- rumas veikė 9 metus, duoda- mas 470 programų. Keltus metus jis buvo labai aktyvus. Dauglausia dirbo Vyt. Kas- niūnas, abu leidėjai ir M. Kasniūnas. Buvo įdomu ir geraturėti tokia programa. Naujoji radio programa Lietuvos Aidai transliuoja- ma visas savaitgalio dienas: penktad. - 9:30 v. v., šeštad. - 8-10 v. v. 106.3 FM banga, ir sekm. - 9:30 iš ryto 1230 AM banga.

Abiejų LB Apygardų suvažiavimai įvyko, bet su- rastį išėitį be teisimo atrodė, nepavyks: jis nutars, kurį gali veikti teisėtai Chicagoje. Tai yra labai nemalo- nus reiškinys. Galėjo ir be teisimų visus nesutarimus nugalėti. Galia, kad mūsų gretoms mažėjant, negalime bendrai veikti.

Tikėkite, kad mūsų jauni-

KAZĖS
BRAZDŽIONYTĖS

**LIETUVOS
AIDŲ**

Radijo programa veikia:
Penktadienį 9:30 - 11 v. vak. - 1490 AM
Šeštadienį 8 - 10 v. vak. - 106.3 FM
Sekmadienį 9:30 - 10 v. ryto - 1230 AM
2646 W. 1st St., Chicago, Ill. 60629
Tel. 778-5374

A A

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS;
BET JEIGU GERI IR MATAI, KAD GERIMAS IMA
NAIKINTI TAVE PATĮ, TAVO IR TAVO ARTIMŲJŲ
GYVENIMĄ IR NORI NUSTOTI GERTI -
ATEIK PAS MUS. MES GALIME
TAU PADĖTI.

LIETUVIŲ (ALCOHOLICS ANONYMOUS) A.A. GRUPĖ
(Lithuanian A.A. Group)

susirenka kiekvieną trečiadienį, NL-redakcijos patalpose (7722 George Street, LaSalle, Que.) 8 v.v. Susirinkime kalbama lietu- viškai. Jie atviri visiems, ieskantiems pagalbos. Atėjus pas mus - nebebūsi vienas. Jei nori daugiau informacijų skambink:
Leonui G. 366-2548 (namų) arba 489-5391 (darbo tel.),
Juozui S. 365-0691, Henriui N. 277-7868.

ORCHIDĖJOS

Daug gražių gėlių pasauly-
je - bet gražiausias ir, tur būt,

žibuoklės, Plemenėlis, Da-
nų apte vėją, Tylūs armoni-
kos tonai ir supinsiu dalnužę
o btsul dar kitą dalną apte
vargšą plemenėlį. Ji pati
sau pritarė gītara ir visos
štos dalnos jos pačios har-
monizuotos.

Po programos buvo pontų
paruoštos vatšės.

Be vėlinių dalyvavo ir
nemažai atvykusių svečių iš
ktur. Krivacko demokratų
pr- m. Šoltūnas, kan. Zaka-
rauskas ir kiti.

JŪRININKYSTĖS KNYGOS
BELAUKIANT

Pastilymėjęs Lietuvos Jū-
rų skautininkas Bronius
Stundžia, 53 Yorklegh ave.
parašė knygą Burės ir Va-
rūkliai, kuri šty metų gale
turėtų pasirodyti karyų rin-
koje.

Knygoje aprašyta apie lai-
vų statybą naudojamas me-
džiagas, tarptautines van-
dens kelio taisykles, navl-
gacines šviesas, elektroni-
kos įrengimus ir kt. Knyga
apima motorines ir burines
valtis, nedideles jachtas ir
nedidelius keltinius mo-
torlaivius. Knygoje yra sky-
riai apie laivus, burtavimą,
variklius ir jų priežiūrą,
slidinėjimą ant vandens, val-
čių pervežimą ant priekabų,
jūrininkystę ir nemažą
skyrtus apie pakrančių, ast-
ronominę bei elektroninę
navigaciją. Dauglausia pa-
liečiama praktinė pasė, kuri
paaiškina daugelį ilus-
tracijų.

Knygos rankraštį peržiū-
rėjo ir teigiamai įvertino vi-
sa etlė garbingų Lietuvos
jūrininkystės žinovų. Vitrė-
lis ir mentė knygos prie-
žiūra dal. H. Šlapšto. Jūr-
ninkystės Knygos Fondas
kviečia visus jūrų šaulius
talkon. Knygos leidėjais ga-
li būti paaukavę 100 dol. ar
daugiau, rėmėjais 20 dol., o
knygos prenumerata - 4 dol.
50 c. Pateiktus išsūtys išdi-
ninkul H. Stepaits, 21 Cesne
Rd., Toronto, Ont. M6R 1L9.

Pirmutinė su talka atsku-
bėjo Toronto Baltijos jūrų
šaulių kuopa ir įsirašė į lei-
dėjų eilės.

Igalotinis Čikagoje yra
Dauka to jūrų šaulių kuopos
pr- m. Ed. Vengianskas, 3931
Talman ave., Chicago, Ill.
60632. Clevelande: V. Petu-
kauskas, 17908 Ingleside Rd.
Cleveland, Ohio, 44119. Los
Angeles: V. Zelents, 19419
Lanark Str., Reseda, Cal.
91335. New York: G. Dau-
nlenė, 18 Cedar str., Syosset
L. I., N. Y. 11791.

Paremkime Lietuvos Jūr-
ninkystę!

Stepas Paulauskas



Antanas Paznekas, Chicagos Medz. ir Meškeriojų klubo narys, didelis mėgėjas
žvejoti pagaves 32 sv. žuvi - jūrinį ešerį. Jis turi drabužių valymo ir pritaiky-
mo verslą - 69 10 S. Western Ave., Chicago, Ill.

CFMB LIETUVIŠKA RADIO
PROGRAMA
RADIO 1410 MONTREAL
KIEKVIENA ANTRADIENĮ NUO 11,30 iki 12 val. nakties.
PROGRAMOS VEDĖJAS
L. Stankevičius, 1053 Altona Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-8834

KREVI VEIDRODŽIAI

ŽODŽIAI KAIP ŽIRNIAI...
Vlenoje lietuvų, senųjų ir naujųjų imigrantų gru-
pėje taip vyko karsti debatai:
- Tiesiog sunku patikėti, kad mūsų vyrtaustas ra-
do bendrą kalbą su raudonaisiais.
- Atstrūgsta jo talkos mistija. Visai pribloškė mus...
- Ne, ne mums tarnauja laisvojo pasaulio grūdų
transakcija į Sovietų Sąjungą!
- Visus mūsų memorandumus, sako, išmetė į
šukštų dėžę...
- Kalbėkim atvirai: mūsų viltys sudėtos į Jung-
tines Tautas ir JAV netįsypidė.
- Alfonsas Paulauskas, mūsų tautietis, savo pa-
skaitoje Kento universitete trgt pasakė: - Ar esa-
te mėginę nuversti steną, mėtydami į ją žirniais?

/Partuko Kazys Bentušis/.

čių dvilapį blandžių puok-
telės.

Daugelis atogrąžų orchidė-
jų labai ilgai žydi. Kai kurių
rūšių tas pats žiedas žydi 2-3
mėnesius. Aišku, yra ir trump-
paj žydinčių, laimei, deko-
ratiųjų rūšių tarpe jos reto-
kos. Stambiais žiedynais žy-
dinčios orchidėjos, jeigu ne
visi jų žiedai išsiskleidžia vie-
nu metu, žydi 4 mėnesius.
Nuostabiausia tai, kad taip
ilgai žydi net nuplautos ir į
vandenį pamerktos orchidė-
jos. Mūsų kambariniame šilt-
namelyje pražydusi Himalajų
cimbidija, neatlaikiusi dešim-
ties stambių žiedų kekės, pa-
lūžo. Įmerkta į vandenį, ji dar
žydėjo visą mėnesį.

Jeigu pridursime, kad šilt-
namuose orchidėjos žydi iš-
tiesius metus, nes, vienos rū-
šims baigus žydėti, ima žydėti
kitos, tai nesunku bus supras-
ti, kodėl šios gėlės taip verti-
namos.

Nepaprasti ne tik orchidė-
jų žiedai. Mūsų orchidėjos
auga žemėje, bet daugelis ato-
grąžų rūšių auga ant medžių,
uolų plyšiuose, kur dirva -
skurdus, vėjo supūsti dūšeliai.
Daugelio orchidėjų stiebai
prie pamato būna sustorėję,
lyg bulvės. Juose sukrauta
maisto medžiagų ir vandens
atsarga sausros periodui. Ki-
tos orchidėjos krauna atsar-
gas mėsinguose lapuose.

Orchidėjų nepaprasti ne tik
žiedai, stiebai bei lapai, bet
ir šaknys. Epifitinės orchidė-
jos turi storas mėsingas šak-
nis. Jomis jos prisisiurbia
prie augančio medžio žievės.
Šaknys žalios - jos, kaip ir
lapai, gamina organines me-
džiagas. Be to, jos iš atmo-
sferos įsiorbia vandens garus.
Aišku, tokios gėlės gali gy-
vuoti tik vandens garų priso-
tinduose atogrąžų miškuose ir
greit žuva sausame kambario
ore.

Savotiškai orchidėjos ir ap-
vaisinamos. Prie bitės, įpro-
jusios į žiedą, nugaros neu-
čiomis prilimpa ištisi žieda-
duklių kamuoliukai - polini-
jos, kurias ji paskui perneša į
kitus žiedus. Nesunku ta ban-
dymą pakartoti ir su mūsų
orchidėjomis. Į žiedelį reikia
įkišti smailią pieštuką. Jį iš-
traukę pamatysime porą ma-
žų ragučių - poliarų. Juose
būna šimtai tūkstančių žieda-
duklių.

Orchidėjų šėklos ilgai
noksta, net keletą mėnesių, o
prinokusios būna tokios smul-
kutės, kad vėjas jas, lyg dul-
kes, išnešioja po miškus ir
pievas. Patekusios ant medžių
šakų, jos sudygsta. Ilgus me-
tus niekas nesugebėjo sudai-
ginti orchidėjų seklių šiltna-
miuose. Tai irgi buvo viena
jų brangumio priežasčių. Tik
paskutiniaisiais perėjo šimt-
mečio metais pavyko sužino-
ti, kad seklos sudygsta tik ta-
da, kai į jas įauga specialaus
grybelio hifai. Grybelis seklos
krakmolą paverčia tirpiaus
cukrais, kuriuos jau sugeba
įsisavinti gležnas gemalėlis.
Be to, gemalėlis iš grybelio
gauna ir vitaminų. Panaudo-
jus grybus, išskirtus iš orchidė-
jų šaknų, buvo išauginti
pirmieji šių gėlių sejinukai.

Siuo metu orchidėjos augi-
namos iš seklių kitaip. Seklos
sėjamos į sterilias kolbutes
tiesiog į maitinamąjį tirpalą
(panašiai medikai augina įvai-

rias bakterijas). Sudygę dai-
geliai steriliai perkeltami į ki-
tas kolbutes ir tik po metu
ar dar vėliau persodinami į
gruntą.

Dabar orchidėjos ir kryž-
minamos. Iš pradžių buvo
gauti tarpūsčiai, o vėliau ir
tarpgentiniai hibridai. Pasau-
lyje žinoma 20 000 orchidėjų
rūšių. Nesunku įsivaizduoti,
kiek galima išvesti įvairių
hibridinių veislių, jeigu pa-
čius hibridus galima kryž-
minti tarp savęs, ir su kito-
mis artimomis rūšimis bei
gentimis. Pavyzdžiui, orchidė-
ja buragera buvo gauta, su-
kryžminus 4 gentis. Yra veis-
lių, kurios išvestos iš 5-7
grynų rūšių ir kelių šimto hi-
bridinių veislių. Naujosios
veisles žiedų puošnumu toli
pralenkia savo laukinius pro-
teivius. Pastaraisiais metais
taip daug hibridinama orchidė-
jų, kad beveik neįvežama
grynų rūšių. Tai, gal būt, ir
gerai, nes kai kurios gražes-
nės orchidėjos baigia išnykti
savo tėvyneje.

Saugotina ir mūsų gražiau-
sioji orchidėja plačialape
klumpaitė (*Cypripedium cal-
ceolus*). Ji turi vos kelis didū-
kus žiedus. Penketas purpuris-
kai rudų vainiklapų supa
ryškiai geltoną išspūstą lūpą.
Ši reta orchidėja auga lapuo-
čių ar mišriniuose miškuose
kur dirvožemiu netruksta
kalkių. Žymiai dažniau ran-
damos įvairios gegužraibės.
Jų atskiri žiedai nedideli, bet
varpos lyg rausvos žva-
kės šviečia pievose gegužės
mėnesį. Lietuvoje auga apie
35 orchidėjų rūšių. Daugelis
jų turi smulkius žiedukus, bet
įsiorbėjus jie spalvingumu
kartais nenusileidžia atogrąžų
gražuolėms. Iš mūsų orchidė-
jų bene spalvingiausius žie-
dus turi pelkinis skiautalapis,
kuris neretai randamas pače-
rio ar paupio dregnos pie-
vose.

Orchidėjas sunkoka auginti
netgi šiltnamiuose, bet kam
netruksta išradingumo bei
kantrybės, gali jas auginti ir
kambaryje. Sauso kambario
oro orchidėjos nepakenčia, to-
del jas kambaryje reikia au-
ginti dideliame terariume
ar kambariniame šiltnamyje.
Kambarinis šiltnamis nesu-
kia padaromas. Reikia įtvir-
tinti iš kambario puses trečius
lango rėmus taip, kad tarp jo
ir įprastinių dvigubų langų
būtų maždaug pusės metro
tarpas. Sonai ir viršus -
įstiklinami, o dugnas daromas
iš lentų. Epifitinės orchidėjos
sodinamos į gėlių puodus,
vietoj žemės pridėjus į juos
kelminio paparčio šaknų, bal-
tųjų pelkių samanų-kimynų ir
aptrūnijusių medžio lapų mi-
šinio. Žemės orchidėjos au-
ginamos kaip įprastinės gė-
lės. Labai gražiai atrodo, kai
orchidėjos šiltnamyje sodi-
mos ne į puodus, o tiesiog ant
storos medžio šakos. Šaka at-
skirose vietose aprašoma mi-
netuoju paparčių šaknų mi-
šiniu, į kurį įsodinamos orchidė-
jos, bromelijos, epifitiniai
kaktusai. Tokia šaka ar kel-
mas sudaro tikrą atogrąžų
miško kampelį, prie kurio
malonu pailsėti po įtempto
darbo dienos.

Klasas ir Gyvenimas

PRENUMERATA \$ 10.00 metams ir \$6.00 pusei metų.

KELEIVIS

PUBLISHING COMPANY
TEL. 268-3071

PUBLISHERS OF THE LITHUANIAN WEEKLY SINCE 1905
636 EAST BROADWAY • SOUTH BOSTON, MASS. 02127

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —



Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas
"TALKA"

830 Main Street East, telefonas 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta. Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių pataravimas. Kapitalas — virš \$9,000,000

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6%
sątaupas 7,5%
term. depozitus 1 m. 8,5%
IMAME UŽ:
asmenines paskolas 11%
nekiln. turto pask. 9,3%

toronto

A. Lukošius

popietė savuose namuose

Skambes Anapilio varpai...

Šių metų pavasaris Toronto lietuvių kolonijai lūks ilgam neužmirštamas ir tikrai atstaus atitinkamą vietą jos istorijoje.

Patys didieji šios kolonijos centrai, pastarod, nei nebando ramiai išsėsti, rankų nenuleidžia, net žengia keletą tvirtų žingsnių pirmyn. Drauge su pavasariu pasipuošę ir pražydo visuomet veikli ir gyva Priskėlimo šventovė. Pamaldų salė pasikeitė iš pagrindų. Ji tapo perdirbta, pertvarkyta, papuošta spalvingais, gražaus lietuviško stiliaus, vitražais. Pats įėjimas iš lauko taipogi perdirbtas. Vietoje anksčiau buvusių menkųjų šoninių durų, kurios vedė į koridorių ir apatinės sales, atsirado didingas, erdvus, patogus įėjimas į maldos namus viršutiname aukšte. Reikia pasakyti, kad šis įėjimas į šventovę, puikiai derinasi su šiuo pastatų ankstyvesne struktūra ir bendra šio kampelio aplinka.

Didysis Anapilis užsimojo daugiausiai, čia prisidėjo tikrųjų maldos namų statybių, ir per 30 metų netekas neišdrįsime. Kaip ir pridera Anapiliui, čia mes turėsime ne tik erdvias patalpas didesniems mūsų saskrydžiams ir savas gražias, lietuviškas kaštes, bet ir susikaupimo namus, kuriuose sava gimta kalba galėsime pagarbinti pasaulio Kūrėją.

Kažkada, dar savojoje tėvybėje girdėtas tas romantiškas varpų gaudimas vakaro tylumoje, neužlgo ir čia sugaus, primindamas mums tuos ramius saulėlydžius savo gimtame krašte. Šie, tai yra visų lietuvių namai, taipogi neatsilikę. Čia nuolatos kas nors yra daroma, tamsa ir tobultama. Dabar baigtama tvarkyti automobilams statyti aikštę. Aplinkui yra apvedamas atitinkamas aptvertas. Šiuo metu yra svarstoma galimybė šiuos namus dar daugiau plėsti. Tam tikslui reikėtų patinti ke-

tas kalmyninių namų pietiniam ir vakariniam šone. Pastarod, kad štai kolonijai ir šie erdvūs namai darosi per maži. Reikėtų dar patalpų numatomam lietuviškos butties muziejui įrengti, o taip pat ir bibliotekai. Svarbiausia, tai reikalingos gyvenamos patalpos mūsų vyresniojo amžiaus žmonėms.

Kalbant apie šiuos namus, reikia nepamiršti mums visiems labai svarbaus fakto. Šie namai nėra kokios nors grupės, organizacijos ar pavienio turtingo asmenų nuosavybė. Jie priklauso visiems šios kolonijos lietuviams, nežūrint religinių politinių nei kitokių įsitikinimų. Daugiausia šių namų narių priklauso trims lietuviškoms parapijoms. Jie yra geri ir praktikuojantys krikščionys. Vadovaujantys krikščionys. Vadovaujantieji šioms namams labai prašo ir kviečia, kad visi Toronte ir apylinkėse gyvenantieji susipratę lietuvių, stotų į šių namų, šio lietuviško centro, narių eiles. Čia, pilna to žodžio prasme, yra tikra "Mažoji Lietuva".

Su tuo nesutinkančiam, greičiausiai, trūksta paprasčiausio supratimo ir pažintimo. Atsiminkite, kad jūs kviečiamieji stoti į šių namų narius ne dėl to, kad šioms namams blogai ar reikia pinigų /nario mokesčio/, bet

ISIDĖMĖTINAS IŠRADIMAS



Seriausios Amerikoje ir Europoje "J.I.B. Haaptige-Lotion" preparatas sulaukia plaukų slinkimo, naikina pleiskanas, pašalina niežėjimą, plaukų skilimą, stiprina plaukų šaknis, padeda atgaivinti natūralią plaukų spalvą. J.I.B. vartojami nebūsite nei žili, nei pliki 100%. Įrašyti vaistinių RED BLUE knygoje. J.I.B. Medicine Ltd. 8 uncijos 16 savaičių \$6.00. Piguus siųsti mūsų atstovybei:

2498 Dougall Rd., Windsor 12, Ontario, Canada arba J. I. B. Laboratory 1437 So. 49th Ave., Cicero, Illinois 60650, U. S. A.

tam, kad aplungtų visus čia gyvenančius mūsų tautos narius. Šioje nelygtoje kovoje mes negalime eiti kiekvienas atskirai. Labai klysta tie, kurie sako: "Ką gi man gero duos tie lietuvių namai, apseis ir be manęs". O kam gi pagaliau mes pasitraukėme iš Lietuvos? Tauta šandieną yra tokioje padėtyje kad ji mums neteko negali duoti, tik mes jai.

Nebūkime nusikaltėliais prieš savo pačių prigimtį. Kiekvienam padoriam ir susipratuotam lietuviui turi būti suprantama ir aišku, kam jis tarnauja, kuomi siejoja ir ką mums duoda šie lietuviškieji židiniai, savos parapijos ir savi namai.

LIETUVIŲ NAMA

Perėjo sekmadienio Popietė dalyvavo 240 svečių Svečių knygoje pasirašė: G. Radžiuvienė, N. Radžius ir A. Radžius iš Baltimorės, JAV. E. ir K. Gimžauskai iš St. Petersburg, Fa, F. Jimukas su šeima iš Sarata, Ont. ir kun. A. Šukevičius iš Lietuvos.

Už Lietuvos sienų yra tik viena vidurinė mokykla - gimnazija - dėstoma lietuvių kalba, tai Vasario 16 d. Gimnazija Vokietijoje. Jauni lietuviai, nori išmokyti lietuvių rašto kalbos, ir iš Amerikos vyksta ten mokytis. KLB - jaunuliams vyksta tiems iš Kanados ten mokytis, organizuoja lėšas kelionės išlaidoms padengti. LN V-ba š. m. gegužės 12 d. posėdyje nutarė skirti lėšų vienai tokiai kelionei apmokėti.

Organizuojamas vyresnio amžiaus lietuviams vieno ar dviejų miegamųjų kooperatinis pastatas. Jis bus statomas netoli LN Lietuvių, užinteresuoti nedideliais kooperatiniais butais, prašomi pranešti savo vardą, pavardę, ir telefono numerį, kad būtų galima pakviesti pasitarti. Rašyti LN 1573 Bloor st. West, Toronto M6P 1A6, arba telefonuoti 533-9030.

Apmokamiems vasaros darbams LN priėmė 2 lietuviškos studentes. Jos pradeda dirbti š. m. gegužės 15 d.

LN nariai Kazys ir Danutė Lazauskai bibliotekai padovanojo 40 jaunimui pa-

ruošė lietuviškų knygų. Bibloteka nuoširdžiai dėkoja.

Š. m. gegužės 10 d., įvyko LN Talkininkų susirinkimas. Jame nutarta pasivadinti LN Vajaus ir Visuomeninės Veiklos Komitetu. Valdą sudaro: A. Senkus, T. Stanulis, M. Abromaitis, V. Kulnys, J. Skrebutėnė, C. Adomaitienė, A. Šimkienė, B. Jackus ir J. Dambaras. Sekantis komiteto posėdis įvyks š. m. gegužės 24 d. 7:30 val. v. LN posėdžių kambaryje. Visi LN talkininkai ir norintieji talkininkai kviečiami posėdyje dalyvauti.

Vieton iš Lietuvių Namų V-bos pasitraukusios Marijos Vaitkienės ir LN V-ba pakviestas kandidatas K. Asevičius.

Š. m. gegužės mėn. nuo 1-9 d. LN nario įnašus įmokėjo: Litho Art, Bortnikas J., Gustaitis J., Butrimas Audronė po 100 dol.; Savickas V. 40 dol.; Govėdas J.E. 25 dol.; Bortnikas A. 30 dol.; ir Skilandžiūnaitė L. 10 dol.

"Nepriklausomos Lietuvos" Rėmėjų Būrelis š. m. gegužės 18 d., trečiadienį, 7:30 v. v. LN šaukia pastatimą. Kviečiami visi NL rėmėjai.

LN Vytauto Didžiojo Mėnės virtuvėje įruoštas ir veikta šaldymo kambarys - šaldytuvas. Grettu laiku panašų šaldytuvą numatome įruošti ir Karaliaus Mindaugo Mėnės virtuvėje.

ARTĖJA PARAPIJOS SUKAKTIS

1978 m. Priskėlimo Parapija švenčia 25 m. veiklos sukaktį. Ta proga bus išleista parapijos istorijos knyga. Ją sušildyti spekulius spaudos darbuotojų komitetas: A. Gurevičius, J. Vaitėliūnas, S. Prakapas, V. Matulaitis.

Ta proga yra paruoštas klausimų lapas ir išdalintas subtiletoje parapijiečiams. Klausimai liečia daugiausia, jaunimo problemų: "Kodėl didieji mšrų vedybų skatėlius?", "Kas trukdo jaunimui pasitinkti dvastai luomą?", "Kas senimas pageldauja iš savo jaunimo?", "Kodėl dalis jaunimo ir senimo neskalto lietuviškos spaudos?" ir t.t.

Parapijiečiai prašomi atsakyti į anketas klausimus, nes iniciatyva sveikintina: save reikia arčiau pažinti. k.

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

8 1/4% už 1 m. term. dep.
9% už pensijų ir namų planą
8% už spec. taupymo sask.
7 1/2% už taupymo s-tas
6% už čekių s-tas (dep.)

IMA:

9 1/4% už asm. paskolas
9 1/2% už mortgičius

AKTYVAI virš 15 milijonų dolerių

Asmeninės paskolas duodame iki \$10,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupydydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir saskaitų patarnavimas — pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario
Telefonai: 532-8723 ir 532-1149 M6P 1A6

Balio Maskeliūno



IVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS

Tel. 251-4864 arba 251-4025 — Namų tel. 277-0814
2405 Lake Shore Blvd. West, Suite 403, Toronto, Ont. M8V 1C6

APDRAUDA INSURANCE

* Namų — Gyvybės
* Automobilių
* Komerciniais

533-1121 Walter Dauginis 822-8480
1613 Bloor Street West, Toronto, Ontario

V. Bačėnas All Seasons Travel, S.B.
2224 DUNDAS STREET W. Visais kelių reikalais
TORONTO, ONTARIO betkur pasaulyje skambinti
M6R 1X6 tel. 533-3531

ISKILUS RELIGINIS KONCERTAS

1977 m. balandžio 24 d. 4 val. p. p. Toronte, Šv. Cecelijos šventovėje 161 Annette St., įvyko pastgėrėtinais putkayga. Ją sušildyti spekulius spaudos darbuotojų komitetas: A. Gurevičius, J. Vaitėliūnas, S. Prakapas, V. Matulaitis.

Ta proga yra paruoštas klausimų lapas ir išdalintas subtiletoje parapijiečiams. Klausimai liečia daugiausia, jaunimo problemų: "Kodėl didieji mšrų vedybų skatėlius?", "Kas trukdo jaunimui pasitinkti dvastai luomą?", "Kas senimas pageldauja iš savo jaunimo?", "Kodėl dalis jaunimo ir senimo neskalto lietuviškos spaudos?" ir t.t.

Parapijiečiai prašomi atsakyti į anketas klausimus, nes iniciatyva sveikintina: save reikia arčiau pažinti. k.

resnevičienė. Dvi Ozolins kompozitoras: The Earth Should Have no Sorrow ir With Mother at the Church, vargonais palydint E. Krūkščūnui, solo A. Sapalis-Raikovskis. Vėl vargo at-choral. preltudas Deck Thyself, My Soul with Gladness-J. Brahms-tr preltudas Now Thank We All Our God-S. Karg Elert. Solistė Ap. Sapalis-Raikovskis puikiai išpildė dvi Händel'io kompozicijas: Angels, Ever Bright and Fair ir I Know that My Redeemer Liveth.

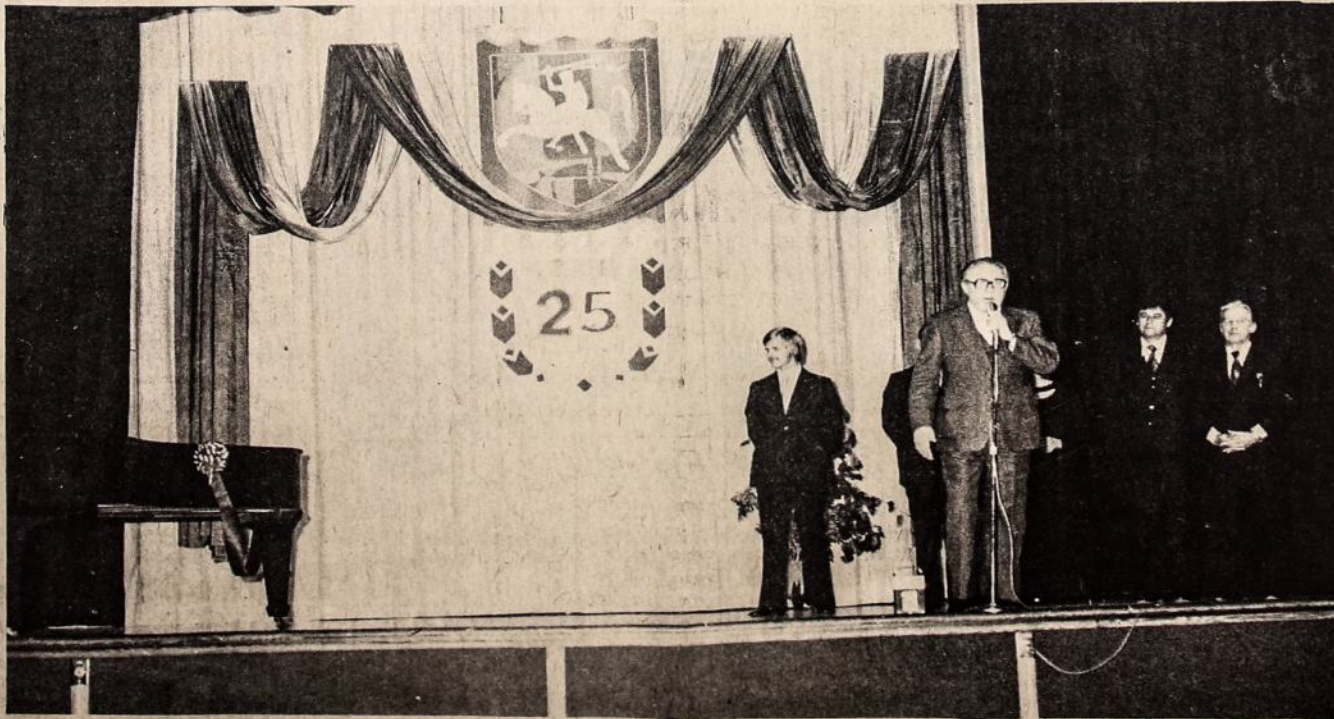
Betgi klausytojų susižavėjimo, galima sakyti, vėrūnę pastekė Priskėlimo Parapijos Choro išpildutas, E. Krūkščūnui vargonaujant, W.A. Mozart Gloria iš Twelfth Mass. Ji skambėjo taip didingai, kad gerą akustiką turinti Šv. Cecelijos šventovė, atrodo, išsikirs į kelias dalis arba... nors stogas nusileis. Jeigu tai būtų buvęs ne religinis koncertas, klausytojai būtų plėję, kol kūrtnys būtų buvęs pakartotas.

Koncertas užbaigtas Toccata-Th. Dubois-, ją išpildant vargonais muz. Ona Beresnevičienė.

Dabar — po keletą žodžių apie programos išpildytojus. Muz. O. Beresnevičienė — yra vargonaitė ir choro vadovė Šv. Andrejaus šventovėje North Bay mieste, Ontario provincijoje.

Apolonia Sapalis-Raikovskis studijavo Rygoje, Latvijoje ir konservatoriją baigė Karlsruhe, Vokietijoje. Gyveno Australijoje, kur ypač aktyviai reikšdavosi muzikiname gyvenime. Dabar gyvena Toronte.

Muz. E. Krūkščūnas gražiai išslavines muzikas, Priskėlimo Parapijos vargonininkas ir choro vadovas. Pr. Aišėnas NEPRIKLAUSOMA LIETUVA



LIETUVIŲ NAMAMS NAUJO PIANINO ĮTEIKIMO PROGA. Komisijos vardu kalba J.R. Simonavičius (užstodamas veidus H. Stepaicio ir O. Indrelienės), V. Birieta, dr. A. Pacevičius ir kairėje muz. J. Govėda.



Nuotrauka iš Vilniaus krašto lietuvių suvykimo pas A. ir P. Česnilius. Šiais metais toks vilniečių susirinkimas įvyks birželio 18 d. irgi pas Česnilius, Paris, Ont.

KRONIKA

Montrealis

NUO GAUTŲ VAIKO KELNIŲ IKI 60 METŲ AMŽIAUS

Jonas Petrulis, sulaukęs 60 m. amžiaus, žmonos, sūnaus ir mairės pagalbą surengė gražias vasaras. Jos įvyko šv. Kazimiero parapijos salėje balandžio 30 d., vakare, dalyvaujant apie 150 asmenų.

Tokiu jo paties surengtu subūvimu montrealiečiai, o ypač to vakaro svečiai, perdavę nenustebę, nes visi suprato, kad sukaktuvintinkas, būdamas finansistai pajėgus, panorio pats ta proga kitus pavalšinti. Daugiau nustebo jis pats, pamatęs jam įteiktas dovanas. Jis ir sakė: jog tai nesustipratimas. Jis pats galvojęs šiuo parengimu atsilygti už praeitį savo geradarį, o dabar matęs, kad tam nebus galo...

Sukaktuvintinkas Jonas Petrulis svečius pats pristatė ir save apibūdino: kuo

buvęs blogas, geras ir gabus, nors jo paties mylima žmona Kazė saktusi, kad neatsimenant, kada jis toks geras buvęs...

Nuotaikingai ir su jomoru sukaktuvintinkas pristatė, kad susivokęs, jog jam jau 60 metų, nutaręs nesustiprėti



su graborlum, kad nepristmintų jo vardo. O ir su klebonu kalbės ypač mandagiai.

Iš vaikystės prisiminė sunkius nedatektus kurtuos čia jaunimas-sakės-sunkiai įstivalzduojas. Ilgai negavęs kelnių-bėgindaves kartu su mergaitėmis ilgais drobi-niais marškinėliais. Jutosi didžiai negarbingai. Troško būti vyru. Po kiek laiko, kai galūgale gavokelnes, išmoko pasidaryti švilpynę ir špo-saudamas, ant klaukės pajoti, ir jautėsi dideliu vyru.

Gražiai, su malonumu prisiminė 3 metų kartumenės tarnybą, kur ji ištiesinę ir gyventi išmokinę. Pergynės 2 okupacijos, jaučiasi tikrai užbaigęs gyvenimo mokyklą...

Sukaktuvintinkas pristatė, no, kad nors vaikas būdamas, troško greitai užaugti, tai, būdamas vyras, buvo išran-kus vedyboms. Susitikęs ko-operatyve draugo vedėjo juo-daplaukę merginą, kuri jam labai patiko, mažai turėjo vilties ją laimėti.

Bet likimo keltai nežino, ir štai-bėgant iš Lietuvos, bandė su draugais pagauti prie vieno vienuolyno žąsį. Tačiau- lūžo lieptas, ir jis krisdamas, susižeidė. Toji juodaplaukė atėjo į pagalbą, padėjo slaugyti ir taip užst-mezgė gilesnės pažintis. Su-kaktuvintinkas manęs, kad ža-sys padarstusios jį karžygtu. Nors nemalonu ir batus bu-vę užsitraukti draugo rūsty-bę-žiedat buvo sumaišyti...

O ir su tuo draugu po dau-gelto metų susitikęs, istiki-no, kad tik geri jausmai be-lkė; praleidę prie valstų stalo, besidalindami atsimi-nimais.

Šis draugas, visiems pris-tatytas V. Butrimas su žmo-na dalyvavo šiose sukaktuvė-se.

Jonas Petrulis prisiminė sėkmingas dienas Amerikoje ir Kanadoje. Sau ir šeimai sukūrė garantuotą pragyven-timą. Tikisi, kad nereikės dar kartą bėgti-ši kartą iš Quebec'o.

Padėkojęs visiems atsi-lankiusiems ir visiems tal-

kininkavustems smagiam sukaktuvų vakarui, ragino valstintis ir linksmitintis. prp.

KLB Montrealio Apylinkės V-bos ir Tautos Fondo Apylin-kes Atstovybe dėkoja šiems tautiečiams:

/ptirnoji suma- auka Bend-ruomenė, antroji - Tautos Fondut/:

(Tasas 19 numerio) J. Brūkis 2,50 - 2,50, A. Vaupšas 2,50-2,50, V. Jakonts 5-5, F. Jucevičius 5-10, G.S. Daukšos -,10, V.A. Jonyas 5-5, L.S. Rutkauskai 1-1, J. Verbyla 2,50-2,50, S. Vitr-bilenė -,2, V. Vitr-bila -,5, V. Lukauskas 2-5, A. Tušas 2-8, S. Umbrasas 2,50-2,50, I. Maziliauskienė 5-, A. Rūdytė 5-5, K.D. Smilge-vičiai -,10, E. Barysienė -,5, J.E. Dalmotai -,10, J. Adam -,3, R. Alšauskas -,2, S. Danaitis 5-5, A. Da-naitis -,2, S. Piečaitienė 5-5, J. Pakulis -,4, J. Daugirdas 10-10, Rimša 2-3, L. Gri-nts -,10, E. Kardišienė -,10, A. Jonelytė -,5, M.J. Ado-maičiai 10-10, J. Kalvaitis 2-, V. Ptašinskas 2-1, K. Rašytinis 5-5, C. Intaras Na-gys -,5, J. Meliauskas 1-2, P. Norkeilūnas 3-3, M. Mal-cys 3-2, A. Sakalas -,3, P. Barteška 5-5, L. Stankevi-čius 5-, J. Kalkauskas 2-2, S. Morkūnas -,5, Sitkauskie-nė -,5, J. A. Vazaitis 2-10, J. Aramintas 5-10, P. Gudžinskas 5-5, D. Vasi-liauskienė 2,50 - 2,50, G. Dargienė 2-2, A. Dargys 5-5, J. Valiulis 5-5, P. Piečaitis 5-5, J. Valiulis 10-10, J. Jur-gutis 2,50-2,50, K. Mickus 4-, P. Bunys 5-, J. Skučas 4-1, JPD 10-10, J. Gedminas -,3, P. Žukauskas 5-5, P. Žukauskas Sr. 10-, Julija Gečienė 10-10, D. Baltruko-nis -,10, A. Žurkevičutė 2-2, T. P. Paukštaitis 5-5, Dragū-nienė -,5, Valka -,10, L. Gri-gelis -,2, M. Petrauskis -,2, KLB Montrealio Apyl- nės -,100, Montrealio Lietuvių Kredito Unija "Litas"-100, SLA 123 kuopa -,25, Žvejo-tojų-Medžiotų klubas "Nida"-25, "Neringa" Jūrų Šaulių kuopa -,25 ir Vincas Bilevi-čius -,50.

P A D E K A

Š. m. balandžio 30 d., staigiai ir netikėtai mirties angelui pakvietus Amžinojo svieson - mylimą vyrą, mielą tėvą ir senelį a. a. POVILA KAULAKI, šio liū-desio ir skausmo valandose mus užjautusiems ir padė-jusiems, nuoširdžiai dėkojame:

Gerb. A. V. parapijos kleb. Tėv. J. Kubiliui, S. J. už sukalbėjimą Rožinio maldų laidotuvių kopyčioje, Šv. Mišių auką ir palydėjimą į kopines. Visiems giminėms, kaimynams ir prieteliams, N. P. Seselėms, už taip gau-siai užprašytas Šv. Mišias, prištusas geles, atsilanky-mą šermyse, Rožinio maldas ir dalyvavimą laidotuvė-se. Už pareiktas užuojautos žodžių, raštų ir per spau-dą, Mieloms šeiminiškams, kurios paruošė ir taip gra-ziai patarnavo pusryčiams, laidotuvių dienoje.

Nuliūdę: žmona, duktė, žentas ir anūakai

This announcement is neither an offer to sell nor a solicitation of an offer to buy any of these securities.

The offer is made only by the Offering Circular

LITAS MOKA 10% DIVIDENDA ANT REGISTRUOTŲ LITO BONŲ (10% CONVERTIBLE DEBENTURE BONDS)

VISA LAIDA: \$500,000,
VIENAS BONAS \$500.

DIVIDENDAI MOKAMI KAS PUSMETI
- sausio 1 d. ir liepos 1 d.

1986 m. spalio 1 d. šias vertybes galima atsiimti
grynais pinigais, arba iškeisti į LITO BENDROVĖS
akcijas po \$2.00 už akciją.

PRAŠOME KREIPTIS DEL APRAŠYMO / "offering circular"

LITAS INVESTING CO., INC.
86-01 114th Street
Richmond Hill, New York 11418
U.S.A.
Tel. (212) 441-6799.

Securities will be offered in states where the Securities Laws of such states have been complied with.



PASINAUDOKITE ŠIA SPECIALIA TELEFONU KNYGĄ
LE BOTTIN TÉLÉPHONIQUE DE VOTRE QUARTIER INC
YOUR DISTRICT TELEPHONE DIRECTORY INC.

3035, BOUL. L'ASSOMPTION, MONTREAL QUE H1N 2H2 / TEL. 254-5302

agence
d'assurance générale
CONSTANTINI
general insurance
agency Ltd.

487-5820
Donna Welburn, A.I.B.,
Beatrice Oliver, A.I.B., B.A.
GILBERT L. CONSTANTINI, C.I.B.
Quebec Credit Union League Building
17 ronald drive
montreal west, pq
h4x 1m9



Tony's Photo Studio

2680 FRONTENAC ST. - MONTREAL, P.Q.
PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKSTYNOS
SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS
VAIRIOS PROGOS



M. PHILIPPE IZZI
Prop.

SKAMBINKITE -

Skubiai išvalome, paimame, pristatome

365-7146

NETTOYEURS CLEANERS

7661-A CENTRALE

coin / corner 5e ave 365-7146

495-90e AVE

coin / corner Bayne 365-1143



366-7818



LAURENT DAIGHEAULT



Mechanizuotas ratų ir kitų dalių reguliavimas. Išorės (Body) taisymas ir dažymas naujame garaže ir moderniomis priemonėmis. Kreipkitės - De La Verendrye, prie Lapierre vandens kanalo. Tel. 365-3364.

TEL.: 694-1037

(MIKE) RUTKAUSKAS

PLAZA FINA

MECANIQUE GENERALE - SERVICE DE FREINS
MISE-AU-POINT - REMORQUAGE
GENERAL MECHANIC - BRAKE SERVICE
TUNE-UP - TOWING

215 BOUL. HYMUS POINTE-CLAIRE



JUOZAS GRAŽYS
Kailių siuvėjas

- Siuvu ir parduodu
- Taisau ir remeliuoju
- Vasaros laiko saugojimas (Storage)

6396 Bannantvne Ave. Verdun, Montreal. Tel. 767-6183

W. LAPENAT

GENERAL CONSTRUCTION REG'D.

89 Orchard Street, LaSalle, P.Q.

Ivairi industrinė ir komercinė statyba ir dažymas. Darbas atliekamas sąžiningai ir prieinamomis kainomis.
- tel. 366-6237 / 3896

Highland Auto Body

611 Lafleur Ave., LaSalle. - Tel. 366-7281

- ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ IŠORĖS (Body) TAISYMO IR DAŽYMO, BEI KITUS MECHANINIUS DARBUS.

(Lietuviams duodame specialią nuolaidą)

- PARDUODAMA NAUDOTOS MAŠINOS

Savininkai V. Sušinskas & Son tel. 389-0577.

GUY RICHARD
ROOFER - COUVREUR
7725 George LaSalle

Geriausios patarėjas ir darbo atlikėjas jums gali būti stogdengys Guy Richard, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darba atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Saukite kai namo stogas blogas ar kai statote naujus -

364-1470



PAMINKLŲ GAMYBA

- MONUMENTS MANUFACTURER

TODORO & BIGRAS LTD.

6752 Sherbrooke Street East

Montreal, P.Q. H1N 1C9 • Tel. 255-4076



FUNERAL HOME

J. F. Wilson & Sons Inc.

123 MAPLE BLVD. 5784 VERDUN AVE

CHATEAUGUAY VERDUN, QUEBEC

TEL. 691-4760 TEL. 767-9956

MODERNIOS KOPYČIOS

Pharmacie BRONX PARK Pharmacy

LÉO RATNER, B.P.H. L. PH.

NIEKO NEKAINUOJANTIS IR GREITAS PRISTATYMAS

VEIKIANTI PAŠTO ĮSTAIGA

7576 CENTRALE - LASALLE - 365-0770

Jetté & Frère Ltée

Viskas moderniems namams!

Visi kiti vandentiekio ir šildymo taisymai ir nauji įrenginiai. Gazinių priemonių pardavimas ir įrengimas. Atstovaujame - Hydro-Quebec išnuomavimui karšto vandens tiekimo Veltui įkainavimas.

Plumbing & Heating kontraktoriai.

140-2e AVENUE LASALLE, 366-0330



